

ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ

Τ Ο Μ Ε Λ Ι

Σήμερα θα μάς απασχολήσει το μέλι. Ένα προϊόν που χρόνο με το χρόνο αυξάνει στον τόπο μας η παραγωγή του. Κι αυτό γιατί η μελισσοτροφία ολο και επεκτείνεται στην Έπαρχία, σε βαθμό μάλιστα που ξεχάει πρώτα στο Νομό. Αύξάνει όμως και γιατί βελτιώνεται ή όλη απασχόληση με τη μελισσοτροφία.

Στα παλιότερα χρόνια και μέχρι το 1950 ή απασχόληση με τις μέλισσες ήταν μάλλον ερασιτεχνική και πολύ περιορισμένη. Συνήθως οι μέλισσες, βρίσκονταν μέσα σε πήλινες κυλινδρικές κυψέλες, τὰ δυφέλια όπως τὰ λέει ο πολύς κόσμος, που ήταν τοποθετημένα σε μόνιμους χώρους, τους μελισσοζήπους.

Από το 1950 και μετά, ή μελισσοτροφία παύει να είναι ερασιτεχνική απασχόληση. Άρκετοι είναι αυτοί που έχουν σαν κύριο επάγγελμα τη μελισσοτροφία. Ξεπερνούν τους 100 σ' όλη την Έπαρχία. Παράλληλα όμως και άλλοι 300 περίπου είναι αυτοί που απασχολούνται ερασιτεχνικά.

Έτσι, ενώ από τη μια πληθύνονται μελισσοτρόφοι στην Έπαρχία, βελτιώθηκε παράλληλα ή μελισσοτροφία, γενικεύτηκε ή χρησιμοποίηση των ευρωπαϊκών κυψελών, που σήμερα φτάνουν τις 2.500 κοίτες.

Γενικεύθηκε επίσης ή χρησιμοποίηση κηρηθρών, με άμεση συνέπεια την αύξηση της παραγωγής, που σήμερα ξεπερνά τους 40 τόνους.

Γενικεύτηκε σχεδόν ή μετακίνηση των κυψελών σε μέ-

ρη όπου κάθε εποχή μπορούν να θρουν οι μέλισσες καλύτερη τροφή και ιδιαίτερα σε τόπους με άφθονο θυμαρί. Έτσι το Βιαννίτικο μέλι είναι κυρίως θυμαρί, που θεωρείται το καλύτερο μέλι. Γι' αυτό και στην άγορά, δεν άλλων διαμερισμάτων ή μέση χονδρική τιμή είναι γύρω στις 40 δρχ., το Βιαννίτικο μέλι πουλιέται πάνω από 65 δρχ.

Έκτός όμως από το μέλι ο μελισσοτρόφος έχει και το κερί. Η παραγωγή του φυσικά είναι μικρή, με τη χρησιμοποίηση των ευρωπαϊκών κυψελών, αλλά κι' αυτό άποτελεί ένα μικρό εισόδημα.

Αυτά όμως που μπορούν ν' αποδώσουν πολλά στο μελισσοτρόφο είναι ή περισυλλογή της γύρης, ή έξαγωγή του βασιλικού πολτού και ή αξιοποίηση του γόνου. Άλλά γι' αυτά χρειάζεται ειδική εκπαίδευση, που οι δικοί μας παραγωγοί στερούνται, γιατί κι' εδώ — όπως και στ' άλλα προϊόντα της Έπαρχίας — κανένας δέ φρόντισε να τους διδάξει.

Ένα κινητό συνεργείο, που πέρασε πέρυσι από την Έπαρχία, σε πολλά όφελεσε τους μελισσοτρόφους. Χρειάζεται όμως ειδικός, να τους γίνουν συχνότερες ή, τὸ πλεονέκτημα είναι, να λειτουργήσει σαν σχολή μελισσοτροφίας για όσο χρονικό διάστημα χρειάζεται για την πλήρη κατάρτιση των ενδιαφερομένων.

Παράλληλα ή Γεωργική Ύπηρεσία δίνει δελτία

που κυκλοφορεί με οδηγίες στους άμπελοτροφούς, έλαιοπαραγωγούς, παραγωγούς κηπευτικών κ.λπ., πρέπει να δίνει και τις άπαραίτητες οδηγίες στους μελισσοτρόφους.

Και άλλα όμως προβλήματα άπαιτούν τους μελισσοτρόφους της Έπαρχίας, όπως είναι ή δημιουργία από την Α.Τ.Ε. προϋποθέσεων για να προμηθεύονται κυψέλες και κηρηθρες σε χαμηλές τιμές.

Ίδιαίτερη επίσης μέριμνα άπαιτείται για την άποτροπή των κινδύνων που διατρέχουν οι μέλισσες από τους ψεκασμούς για την καταπολέμηση άσθενηνών άλλων καλλιεργειών, της ελιάς και άλλων με την έγκαιρη προειδοποίηση, για να μεταφέρονται οι μέλισσες σε τοποθεσίες που δεν θα ψεκαστούν.

Έδώ όμως ξεπηδά και το χρέος των μελισσοτρόφων:

Για να μπορέσουν να πετύχουν τὰ παραπάνω, για να μπορέσουν να οργανώσουν τη διακίνηση του μελιού με την τυποποίηση του, την ένιαση συσκευασίας, τη δημιουργία πρατηρίων για τη διάθεση του και γενικά την προώθησή του στην κατανάλωση, θα πρέπει να προχωρήσουν στη συγκρότηση Συνεταιρισμού, που θα τους εξυπηρετήσει καλύτερα.

Οι μελισσοτρόφοι του Πεύκου, όπου βρίσκονται και οι περισσότεροι, άς προχωρήσουν και να τους άκολουθήσουν και οι υπόλοιποι της Έπαρχίας.

Η ΕΠΑΡΧΙΑ ΒΙΑΝΝΟΥ

Του κ. Γ. ΤΖΑΜΟΥΖΑΚΗ

Η Βιάννος ήταν έδρα Έπισκόπου κατά πάσαν πιθανότητα από τους πρώτους χριστιανικούς χρόνους, πράγμα που δείχνει κι αυτό τη σπουδαιότητά της. Γιατί όμως ο τίτλος της Έπισκοπής της Άρκαδίας; (Η Άρκαδία, όπως απέδειξαν οι άνασκαφές ήταν πόλη κοντά στο Άφρατι Πεδιάδα, από ύψωμα του Προφήτη Ήλια και όχι στο Ίνι όπως πιστευόταν άλλωστε, δεν είναι δε έξακριβώς όσον πότε έπαψε να ύπάρχει). Δύο έκδοχές μπορούν να ύποστηρίχουν ή Άρκαδία, συγκωινεύθηκε ή Έπισκοπή της με την Έπισκοπή Βιάννου, με τον ένιαίο τίτλο Άρκαδίας ή δι' ότι δεν ύπήρχε στη Βιάννο Έπισκοπή και μεταφέρθηκε εκεί ή έδρα της Έπισκοπής Άρκαδίας. Τά στοιχεία που παραθέτουμε παρακάτω δείχνουν πώς ή πρώτη έκδοχή είναι έπικρατέστερη. Γιατί και παράλληλα αναφέρονται αί δύο Έπισκοπές Βιάννου και Άρκαδίας και σπουδαιότερη πόλη της αναφέρεται ή Βιάννος, ώστε να θεωρείται άπίθανο να είχε Έπισκοπή ή Άρκαδία και να μην είχε ή Βιάννος. Στην πολιτική γεωγραφία του Έροκλέα το 528 αναφέρονται οι κυριότερες πόλεις της Κρήτης, 22 τον άριθμό, που θεωρούνταν πώς ήταν και έδρες Έπισκόπων: Γόρτυνος, Ίνατος, Βιάννα (τρίτη στη σειρά), Ίεράπυτνα, Καμάρα, Άλυγος, Χερσόνησος, Λύκτιος, Άρκαδία. Στο 8ο Τακτικό, άρχος 9ου αιώνα, αναφέρονται Έπισκοποι Κρήτης, ο Γορτύνης, ο Βιέννης, ο Καμάρας, ο Άρκαδίας, ο Κονοσού, ο Ίεραπύδνης. Την ίδια σειρά Έπισκόπων βρίσκουμε και στο 9ο Τακτικό. Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Γερ. Κονιδάρης άμφισβητεί το άπόλυτο κύρος των παραπάνω στοιχείων, με τὸ επιχειρήμα ότι θεωρείται ύπερβολικός ο άριθμός των Έπισκόπων για την Κρή

τη, παραδέχεται όμως αντίθετα ότι τους πρώτους χριστιανικούς αιώνας ιδρύονταν Έπισκοπές σε όλες τις πόλεις.

Κατά την άραβοκρατία είχε άπαγορευθεί κάθε θρησκευτική έκδήλωση. Κατά την περίοδο της θενετοκρατίας οι Βενετοί είχαν έγγραφικά ορίσει στις Έπισκοπές Κρήτης καθολικούς Έπισκόπους. Μετά την κατάληψη της Κρήτης από τους Τούρκους το 1669, το Πατριαρχείο επανίδρυσε τις Έπισκοπές και μεταξύ των πρώτων την Έπισκοπή Άρκαδίας. Ο Έπίσκοπος Άρκαδίας ήταν πρωτόθρονος, άναφερόταν δηλαδή πρωτοπολίτη Κρήτης. Στη δικαιοδοσία του είχε την Έπαρχία Ρίζου, δηλαδή τη σημερινή Έπαρχία Βιάννου που περιελάμβανε τότε, όπως προαναφέραμε, και δρισμένα χωριά της Έπαρχίας Ίεραπύτρας και τὸ Άνατολικό Μονοφάτσι, που άνήκε στην Έπαρχία Ρίζου με πρωτεύουσα τη Βιάννο. Το 1900 με τὸ Νόμο 246 της Κρητικής Πολιτείας ή έδρα της Έπισκοπής Άρκαδίας μεταφέρθηκε στη Μεσαρά και ή Έπαρχία Βιάννου υπήχθη έκκλησιαστικά στην Έπισκοπή Πέτρας.

Από την Ίστορία της Έπισκοπής Άρκαδίας θα αναφέρομε δύο περιστατικά: Στις 23 Ίουνίου του 1821 ο Πασάς του Ήρακλείου άξίωσε από τὸ Μητροπολίτη Κρήτης Γεράσιμο να καλέσει δλους τους Έπισκόπους Κρήτης στο Ήράκλειο, για να λάθουν γνώση μεγύματος του Ειγάνου Μεζύρη για την ερήνευση της Κρήτης και να τὸ μεταδώσουν στους Χριστιανούς. Τὴν ώρα που συνεδρίαζε ή Ίερά Σύνοδος στην Έκκλησία του Άγίου Μηνά, εισόρμησαν οι Τούρκοι και σκότωσαν τὸ Μητροπολίτη, δλους τὸς Έπισκόπους, 17 Ίερείς, 5 μοναχούς της Μονής Βατοπεδίου του Άγίου Όρους που είχαν μεταφέρει στο Ήράκλειο Ίερά Ϋεψανα για να σώσουν τὴν πόλη

Η ΨΑΡΗ ΦΟΡΑΔΑ

Είναι άγροτική παραλιτική περιφέρεια της Κοινότητας Καλαμιού με παλιά Ίστορία, που γι' αυτήν θα γράψουμε μίαν άλλη φορά. Η περιοχή αυτή τώρα και κατά τη διάρκεια της και κατά τη θυζαντινή περίοδο και κατά τη θενετοκρατία και κατά τη τουρκοκρατία, που τόσα δεινά και θάσσανα έπισώρευσε στους Κρητικούς, ήταν άδιάκοπες οι έπιδρομές των Άράβων πειρατών, στα νότια κυρίως παράλια της Κρήτης και ιδιαίτερα φαίνεται στην Έπαρχία μας. Τόσο φοβερό ήταν οι πειρατές αυτοί, τέτοιες συμφορές σκόρπιζαν στο πέλασμά τους, με τὸ να σφάζουν, να καίουν, ν' άρπάζουν και να άλυσοδέθουν νέους και νέες δὲν θεωρούσε πιά τὸς Σαρακηνούς, όπως τὸς δνόμαζε, ανθρώπινα πλάσματα, αλλά πλάσματα δαιμονικά. Καί τὸς παρίστανε στις διηγύσεις του, στα τραγούδια του, μαύρους, φοβερούς στην δμη, όπως και ήταν, με μάτια που πετούσαν φωτιές, με μεγάλα σπαθιά, με σιδερένιες πανοπλίες, καθόλα σε άγρια άλογα, πίσω από τὰ όποια σέρνονταν θαρμές άλυσίδες για να δένουν με αυτές και να παίρνουν νέους και νέες στη σκλαβιά. Μπορεί να καταλάβει ο καθένας μας, πόσα ύπόφεραν οι κάτοικοι της Έπαρχίας μας από τὸς πειρατές αυτούς, αν θυμηθούμε πὸς και στις μέρες μας άκόμη, τουλάχιστον στη δική μου παιδική ήλικία, οι μητέρες φοβέριζαν τὰ παιδιά να μην κλαίναν «γιατί θα τὰ φάνε ο Σαρακηνός». Όταν παρουζόταν ένα άσυνήθιστο φυσικό φαινόμενο, όπως έπίμονες άστραπές και μάλιστα πρὸς τὸ Λιθικό Πέλαγος, οι παλαιότεροι τὸ θεωρούσαν κακό σημάδι και προμήνυμα «ὸς μά θγον Σαρακηνός».

Φοβερότερες εποχές οι κάτοικοι της Έπαρχίας μας και άλλων μερών της νότιας κυρίως παραλίας της Κρήτης δὲν εζήσαν άσφαλώς. Καί στὸν ύπνο

άνθρώπινη ή διακίνηση των παραγωγών.

Έδώ θα πρέπει να τονίσουμε πὸς με μίαν καλή συνεργασία των Κοινοτήτων Καλαμιού και Συκολόγου, γιατί και στις δύο άνήκουν οι κάτοικοι της Ψαρής Φοράδας, θα έξασφαλιστεί χώρος για την άνοικοδόμηση σπιτιών και θα δημιουργηθεί κανονικός οίκισμός κι όχι σκόρπιος σε μετόχια και παράγκες. Από κοινού επίσης θα πρέπει ν' αντιμετώπισουν και τὴ σύνδεση της Ψαρής Φοράδας με τὸν κεντρικό δρόμο, ώστε να διευκολυνθεί ή διακίνηση της παραγωγής μα και των ανθρώπων.

Νά συγκροτηθούν Συνεταιρισμοί που σε συνεργασία και με τὸς άλλους δμοίους Συνεταιρισμούς της Έπαρχίας θα βοηθήσουν άποτελεσματικά και στην άνάπτυξη της παραγωγής μα και στη διάθεση των προϊόντων, με τὴ δημιουργία πρατηρίων στα μεγάλα αστικά κέντρα Άθήνα, Θεσσαλονίκη, Ήράκλειο.

Από τὴ θέση αυτή άπειθυνομάστε στην αρχαιολογική ύπηρεσία για να μας γνωρίσει δ,τι από τὴν πλευρά της είναι γνωστό για τὴν αρχαία πόλη Σινδονία που τὴν τοποθετούν στην περιοχή της Ψαρής Φοράδας. Ύπάρχουν στοιχεία που να μαρτυρούν τὴ δυνατότητα άνασκαφών;

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Τὸ φύλλο των «Β.Ν.» που θα αφιερωθεί στὸν 1. Κονδυλάκη προγραμματίζουμε για τὰ τέλη Ίουλίου. Θα είναι σε εγγίμα περιοδικού και σε μέγεθος 17,5Χ25.

Ός πρὸς τις εργασίες που θα μάς σταλούν ή παρακάλεσαμε να τις έχουμε δς τὰ τέλη Μαΐου. Θα προτιμούσαμε κάτι τὸ άγνωστο μέχρι τώρα από τὴ ζωη και τὸ έργο του. Κάτι που να μην έχει δημοσιευτεί μέχρι σήμερα. Ή έκταση δνωστον να μην ξεπερνά τις 3 ή 4 δακτυλογραφημένες σελίδες. Κι αυτό για να συμπιλεθεί όσο γίνεται περισσότερες συνεργασίες.

★ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ★

Βιαννίτικες Ιστορίες

ΤΑ ΒΙΑΝΝΙΤΑΚΙΑ

ΠΕΤΡΟΥ Χ. ΚΟΝΔΥΛΑΚΗ

Ο γέρο - Δάσκαλος, με σιγαυτό δημα, πήρε το δρόμο για το καφενείο του χωριού. Κάθε τόσο σταματούσε. Κοίταζε γύρω του τους ανθρώπους, τα δέντρα, τα θουνά. Λες κι άποχαιρετούσε... Ήταν κι αυτός ένας της παλιάς Βιαννίτικης φρουράς που σιγά σιγά, χρόνο με το χρόνο, άραιώναν οι τάξεις της και χανότανε.

Το βλέμμα του με λαχτάρα κι άγάπη άγκαλιάζε το χωριό που, κτισμένο άμφιθεατρικά στην πλαγιά του θουνού, δέν μπορεί να το φτάσει φαντασία του νοού, όπως έλεγε ο άξέχαστος Μάστορας... Καί μοιάζει, λές, το χωριό με τεράστιο πίνακα ζωγραφικής που τον πλασιώνει ο καταπράσινος έλαιώνας, τα λιθάδια με τα γεμάτα νερό πολυδαίδαλα χατάνια και γύρω - γύρω, όσο θλέπει το μάτι, κλείνει μ' ένα γιγάντιο στεφάνι από θουνοκορφές...

Νά ή Κούπα με το Γυψά και τ' άπαλέτι του Διγενή. Νά κι ο τεράστιος θράχος της Κορακιάς, παλιό άπαρτο Κάστρο. Νά κι ο Καντηλιώρος κι η Ρούσα Κεφάλια κι η Τροχάλα... Άλήθεια, η Τροχάλα! Στά παιδικά μου χρόνια άποτελούσε σύνορο με τον «έξω κόσμο», σύνορο με τον πολιτισμό.

Αυτός ταξίδεψε πέρ' από την Τροχάλα! Λέγανε με θουμασμό για τον τυχερό που είχε εύννηθει από τη ζωή. Και πραγματικά η Τροχάλα άποτελούσε σύνορο. Σάν έφευγε από το χωριό, στην Τροχάλα σταματούσε κι άπ' εκεί έστελνε τελεσταίο χαριετισμό σε μέρη άγαπημένα κι έπαιρνε μαζί για άνάμνηση και παρηγοριά, στους τόπους της άγειταιάς την εικόνα του άγαπημένου χωριού...

Ο ήλιος έγειρε στη δύση του. Η καμπάνα του Άι-Γιώργη σήμανε τον έσπερινό για τους πιστούς...

Συντροφικές συντροφίες τώρα οι χωριανοί γυρνούσαν στο χωριό κατάκοποι, λεροί, ήλιοψημένοι ύστερα από τη δουλειά της ήμέρας, με τα σκαπέτια στον ώμο, με τα γαϊδουράκια φορτωμένα με δέματα χόρτο ή κλαδιά και με την έλπίδα στην καρδιά πως θα εύλογηθεί ο κόπος τους...

Κοντά στους άνδρες άκλουθούνε οι γυναίκες, με το καλάθι περασμένο στο χέρι, με το μαύρο τσεμπέρι σφιχτά δεμένο στο κεφάλι. Άκλουθούνε οι γυναίκες, οι ήρωίδες αυτές του χωριού που ξεδέσανε τη ζωή τους στα λιόφουτα και στα λιθάδια, που ή δροσιά της νιότης τους μαράθηκε κι έσθισε στους άέρηδες του χειμώνα και στις κάψες του καλοκαιριού...

Ο γέρο - Δάσκαλος έ-

φτασε στο καφενείο. Ο Μανωλάκης ο καφετζής έκαμε πρώτος την υποδοχή κι άρχισαν τα καλέσματα του γέροντα.

— Κόπιαζε, Δάσκαλε. Κόπιαζε. Νά πάρεις μιά ρακή. Νά πείς πράμα να γελάσουμε, να πάνε κάτω τα φαρμάκια.

Το κέφι ήρθε στο καφενείο. Άρχισαν οι παραγγελίες και τα κεράσματα. Ο Δάσκαλος πήρε καρέκλα. Κάθισε. Άναψε τσιγάρο. Έφερε ένα γύρω το βλέμμα του κι άγκάλιασε πρόσωπα γεμάτα καλοσύνη. Έπιασε κουβέντα. Έπιασε και το ποτήρι.

— Μιά φορά, λένε, οι Θεοί πίνανε νέκταρ πάνω σ' ένα ψηλό θουνο, έμεις σήμερα στη Βιάννο πίνουμε ρακή, το ίδιο πράμα είναι, δέν έχει διαφορά. Σώπασε. Ένα τσουρμιο κοπέλια πέρασε μπροστά από το καφενείο παίζοντας τον «Ποταμό» με μεγάλο κέφι.

Τά εϊδε ο γέροντας κι άστραψε το βλέμμα του άπό χαρά. Άδη είναι η νέα γενιά, σκέφτηκε, αυτή είναι οι κληρονόμοι κι οι συνεχιστές της ζωής και της παράδοσης.

— Κρατάτε γερά, μαρτέ κοπέλια, τή σκυτάλη, ψιθύρισε, δική σας είναι η ζωή. Βιαννιτάκια είστε, μεγάλη κληρονομιά σηκώνετε στις πλάτες σας.

— Εϊντα ντουχιουντζεις, Δάσκαλε, τσηνια δ'ρα! Ρώτησε δειλά ένας χωριανός. Το πρόσωπο του Δασκάλου φωτίστηκε. Χαμογέλασε.

— Μανωλάκη, φώναξε του καφετζή. Βάλε μιά ρακή να συχωρεθουν τα πεθαμένα σου. Βάλε μιά ρακή... μά να χει και ρακή.

Το ποτήρια άδειάσανε, ήρθαν οι άλλα. Άδειάσανε κι αυτά και φέρανε το κέφι. Άνοιξε ο Δάσκαλος το στόμα του.

— Πού λέτε χωριανοί...

Οι κουβέντες πάσανε, μπήκανε τα ποτήρια στο τραπέζι. Οι χωριανοί στήσανε αυτί.

— Πού λέτε χωριανοί, ξανάπε ο Δάσκαλος, άνέβαινα όψάργας από τον Κερατόκαμπο στο χωριό κι άμα άνέθηκα τ' άνεβόλεμα του μετοχιού εκεί π' άρχίζουν τά Χοντριανιά φαράγγια, κουρασμένος και καταϊδρωμένος κάθισα σ' ένα χαράκι στην άκρα του δρόμου να ξεκουραστώ.

Σώπασε. Όλοι παρακλουθουν με προσοχή την κουβέντα. Πολύ το κλώθει ο Δάσκαλος, που το πηγαίνει άραγε, άρχισαν να άναρωτιούνται.

— Έκει που καθόμουνα, συνέχισε πάλι για μιά κοπανιά, άκούω μεγάλο χαλάπατο στον πάτο του φαργγιού. Έκαμα το σταυρό μου. Παναγιά μου κι εϊντά ναι, είπα. Με μεγάλη περιέργεια σίμωσα στην ά-

Η ΦΟΥΝΑΡΑ

Μεγαλοδομάδα: Τά παιδιά του χωριού σε όργασμό. Άπό την ήμερα των Βαϊών ή πρώτη έξόρμηση για τα ξύλα της Φουνάρας. Όλη τη δομάδα, κάθε μέρα κι από λίγα, ως το Μ. Σάββατο έχει σχηματιστεί στην αλλη της Έκκλησίας ένας μεγάλος σωρός από ξύλα.

Τη θραδιά της Άνάστασης, όλα τά παιδιά του χωριού, μα και μεγάλοι, είναι μαζεμένοι γύρω από το σωρό τα ξύλα.

Ο παπάς, άνεβασμένος στο πεζούλι της αλής, διαβάζει το Άναστάσιμο Εύαγγέλιο, κι

όλοι είναι κρεμασμένοι από τα χέιλη του και περιμένουν. Μόλις ο παπάς άρχισει το «Χριστός Άνέστη», όλοι μαζί με τά κερία που κρατούν στα χέρια τους βάζουν φωτιά στο σωρό τα ξύλα. Σε λίγα λεπτά μιά τεράστια φλόγα ύψώνεται ως τον ουράνο. Οι χωριανοί γύρω - γύρω καμαρώνουν και περιμένουν να τελειώσουν οι φλόγες για να πάρει καβένας και από ένα άναμμένο δαυλό και να μεταφέρει μ' αυτόν τη λαμπρή στο σπίτι του.

Αυτό το θέαμα της Φουνάρας, τά κόκκινα αυγά και τά άγνια νόστιμα Βιαννίτικα καλιτσούνια προσελκύουν τις ήμερες του Πάσχα κάθε χρόνο στην Έπαρχία άρκετούς από τους ξενιτεμένους Βιαννίτες.

κρα του γκρεμού και τότε: Κρατηθείτε, χωριανοί, κρατηθείτε.

— Τότε που λέτε φιλοι μου είδα το γέρο Διάολο, άλλαργο από έπαι, να δέρνει τά κοπέλια του με μιά θεόρατη άργουλιδένια κατσούνια κι όλο μάνινα να τους λείει.

— Πόσες φορές, μαρτέ... άνθρωποπαίδια, σας είπα να μην κάνετε παρέα με Βιαννιτάκια, γιατί θα σας χαλάσουν; Καί δώσ' του άνεθοκατέβαινε η κατσούνια και δώσ' του να τσιρίζουν τά διαολοπαίδια και δίνανε όρκους φοβερούς. Άλλη φορά παρέα να μην κάνουν με τά Βιαννιτάκια για να μη... χάσουν την άνατροφή τους.

— Μεγάλο φόβο πήρα, χωριανοί, κι όσο πιο γρήγορα μπορούσα πήρα δρόμο γιατί κι εγώ Βιαννίτης είμαι κι έχω κάτι κοπέλια που μπορεί να χαλάσουν... και τά διαολάκια κι άκόμη γιατί θεόρατη ήτανε η κατσούνια του διαόλου κι άργουλιδένια.

Θύελλα από γέλια σηκώθηκε στο καφενείο στα τελευταία λόγια του Δασκάλου. Τά μάτια δακρύσανε. Ποτήρια και φλυτζάνια ριχτήκανε στο τιμμεντένο πάτωμα.

— Νά ζήσουν τά Βιαννιτάκια, φώναξε ο καφετζής και θρόντηξε τά καφεδουπρικά του πάνω στο τεζιάμι.

— Νά ζήσουν, νά ζήσουν, φώναξαν και πολλοί άλλοι...

Όστερα από λίγο ή θύελλα πέρασε. Η ήμερία ξάνηρε στο καφενείο, τά ποτήρια ήρθανε και πάλι στα χέρια. Τά κοπέλια σαν τά σπουργιτία σκορπίσανε στα καλντερίμια και στα δώματα του χωριού με φωνές και τραγούδια...

Και για άλλη μιά άκόμη φορά το Βιαννίτικο πνεύμα φανέρωθηκε με «χωρατατζίδικο» τρόπο για να καταδείξει τις άνησυχίες των παιδιών της Βιάννου που σε κάθε έποχή σκορπούν σε τόπους μακρινούς για έπιβίωση και διακρίνονται πάντοτε στους ευγενικούς άγώνες της ζωής στην πόλη και το χωριό. Και που διατηρούν πάντα για όλη τους τη ζωή, στην ψυχή και στη σκέψη, την άνάμνηση του άγαπημένου χωριού που δέθηκε με τη ζωή τους, με την ύπαρξή τους, που δέθηκε με ό,τι στη ζωή άγάπησαν, με ό,τι στη ζωή πόνεσαν.

Κι άν άποθάνω, θάψε με στον Άγιο Κωνσταντίνο και φέρνε μου άπ' το Μαυρικό κρυγιό νερό... να πίνω.

Άγιος Νικόλαος Λασιθίου 9.3.1977

Πέτρος Κονδυλάκης

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Υγειονομικός Σταθμός Βιάννου	21205
Ίατρείο Άγροτικό Πεύκου	31377
Χωροφυλακή Υποδιοίκηση Βιάννου	21206
Χωροφυλακή Σταθμός Πεύκου	31376
Γυμνάσιο Βιάννου	21230
Άγρομεείο Βιάννου	21006
Είρηνοδικοείο	21211
Συνεταιρισμός Βιάννου (Γραφεία)	21226
Συνεταιρισμός Βιάννου (Έλαιουργείον)	21136
Ο.Τ.Ε. (Θλάβα)	12
Ο.Τ.Ε. (πληροφορίες)	21215
Έλληνικά Ταχυδρομεία	21203

ΑΓΟΡΑΙΑ

Βασιλάκης Γεώργιος - Βιάννος	21239
Ζαϊμάκης Θεόφιλος - Βιάννος	21304
Θεοδοσάκης Γεώργιος - Πεύκος	31437
Καρτσάκης Έμμανουήλ - Λουτράκι	21103
Λασηθιώτης Γ. - Βιάννος	21355
Χατζάκης Ιωάννης - Άγιος Βασίλειος	31301
Γαλανάκης Μιχ. Χόνδρος	21101
Ψαρολογάκης Κων. Χόνδρος	21.109

(Για ύπεραστικά: 0895)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ:

Στη Βιάννο άρραβωνιάστηκαν οι:

- Ιωάννης Έμμ. Άθουσάκης και Ιωάννα Τερζάκη.
- Έμμανουήλ Λεβεντάκης, δάσκαλος, και Έλένη Μπριντάκη, δασκάλα.
- Ιωάννης Φραγκιαδάκης και Μαρία Πετράκη.

ΓΑΜΟΙ:

- Ο Βασίλης Πατρελάκης δάσκαλος από την Πλάκα Χανίων, και η Μαρία Ι. Σηφάκη, μαία άπ ότη Βιάννο, τέλεσαν το γάμο τους στο Έράκλειο.
- Ο Γεώργιος Μπιτσισκάκης και η Νίκη Ι. Σπυριδογιαννάκη, τέλεσαν το γάμο τους

στη Βιάννο.

— Ο Μιχάλης Έμμ. Καρτσάκης και η Μαρία Άντων. Μιχαλάκη τέλεσαν το γάμο τους στο Λουτράκι Βιάννου.

ΘΑΝΑΤΟΙ:

— Πέθανε και κηδεύτηκε στο Συκολόγο ο Γεώργιος Τσαγκαράκης (νεκρολογία σε άλλη στήλη).

— Πέθανε στο Έράκλειο και κηδεύτηκε στη Βιάννο ο Δημήτριος Παπαμαθθαίου (νεκρολογία σε άλλη στήλη).

— Πέθανε και κηδεύτηκε στο Βαχό ο Βασίλειος Π. Σταυρακάκης.

— Πέθανε και κηδεύτηκε στ' Άμिरά ο Πολυχρόνης Σωκρ. Βαρδάκης.

Αυτοί που φεύγουν

Στις 14 Μαρτίου πέθανε και κηδεύτηκε στο Συκολόγο Βιάννου ο χρηστός και ένάρητος συνεπαρχιώτης Δημήτριος Ιωάννου Τσαγκαράκης, έτών 85. Η ζωή του ύπηρε έποδειγματική στην Έπαρχια και ειδικότερα στο Συκολόγο. Όλόκληρη ή ζωή του ήταν άφιερωμένη στην εργασία και στην οικογένεια. Την ήθικη θεωρούσε αξία μεγαλύτερη κι άπό τη ζωή του άκόμη. Ευτύχησε να δώσει στην κοινωνία τα δυό του παιδιά, το γιαιτρό Ιωάννη Τσαγκαράκη και τη δασκάλα Μαρία σύζυγο Νικολάου Χουρδάκη, δικηγόρου στο Έράκλειο. Την κηδεία του παρακολούθησε πλήθος κόσμου.

Άς είναι αιώνια ή μνήμη του.

Γ. Κουσκουμπεκάκης

Δημήτριος Ι. Παπαμαθθαίου ή «Πάσας».

Πέθανε ξαφνικά από καρδιακή προσβολή στο Έράκλειο την 21η Μαρτίου ο έκλεκτός οικογενειάρχης και σημαντικός παράγοντας της έθνικής, κοινωνικής και συνεταιριστικής πρόδου του τόπου μας Δημήτριος Ι. Παπαμαθθαίου ή «Πάσας». Την έπομένη κηδεύτηκε με πολλές τιμές στη γενέτειρά του Άνω Βιάννο, μέσα στο γενικό θρήνο των κατοίκων όχι μόνο της κωμόπολης μας αλλά και πολλών άλλων από τά γύρω χωριά, το Άρκαλοχώρι και το Έράκλειο. Οι ύπάλληλοι του ύποκαταστήματος της Α.Τ.Ε. Έρακλείου, όπου ύπηρετεί ως γεωπόνος ο γιος του Γιάννης, με έπικεφαλής το Διευθυντή κ. Γεώργιο Γιωργαντά, τους Έ-

πιθεωρητές γεωπόνους και Έπόμετες Συνεταιρισμών, παρακολούθησαν την κηδεία του, στην όποια πήραν μέρος πολλοί ιερείς με έπικεφαλής το διακεκριμένο θεολόγο του Γυμνασίου μας Μιχ. Καδιανάκη, έφημέριο Άρκαλοχωριού. Έκφωνήθηκε ύμνητικός για τις άρετες του έπικηδέιου λόγος και κατατέθηκαν στον τάφο του πολλά στέφανα και νεκρολόγιο, ενώ άπό τότε μένει συνεχώς στη μνήμη και τις συζητήσεις όλων μας που τόν γνωρίσαμε σαν έξαίρητος δημιουργικός παράγοντας του οικογενειακού και γενικότερου καλού του τόπου μας.

Άς είναι αιώνια ή μνήμη του.

Ν. Ε. ΚΑΤΣΑΡΑΚΗΣ

Πέθανε στις 14 του Μάρτη η Αικατερίνη Δημ. Λιαπάκη ή Χατζοπούλου, σε ηλικία 106 χρονών, γνωστή σ' όλη την Έπαρχια με το όνομα ΜΑΜΑΝΑ. Ήταν γνωστή από τά ύπεροχα φιλόξενα αισθήματά της και άπό τά αισθήματα άγάπης προς κάθε άνθρωπο.

Το ζεύγος Λιαπάκη δέν είχε παιδιά. Θεωρούσε όμως όλους τους γύρω άπ' αυτούς, κι όσους έτυχε να γνωρίσουν, ως παιδιά τους, εγγόνα τους, διεγγόνα τους. Γι' αυτό ή γριά Λιαπάκη όνομάστηκε Μαμάνα.

Στη Γερμανική κατοχή πολλές φορές φιλοξένησε, καταδιωκόμενος άπό τους Γερμανούς πατριώτες. Πολλές φορές με θάρρος και άυτοθυσία άντιμετώπισε δύσκολες στιγμές. Τη περιουσία τους, με διαθήκη άφησαν στις Έκκλησίες του Χόνδρου Παναγιά και Άγ. Θεοδώρων. Άς είναι έλαφρό το χόμα που τη σκέπασε.

Ν. Ε. ΚΑΤΣΑΡΑΚΗΣ

Τά «ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

με την εύκαιρία των έορτών του Πάσχα, εύχονται στους άναγνώστες των και σε όλους τους συνεπαρχιώτες το

«ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ»

και

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ

Τά «ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

τυπώνονται

στο τυπογραφείο

ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ

όδός Θολήτα 8

(Άγιος Δημήτριος)

Ηράκλειο - τηλ. 28490

(Συνεχίζεται)

ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

Μηνιαία εφημερίδα στην ύπηρεσία τών άπανταχοϋ Βιαννιτών.

Έκδότης — Διευθυντής Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ Όδός 1866 άριθ. 110, τηλ. 282.808

Υπεϋθυνος Τυπογραφείου ΓΙΑΝΝΗΣ ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ

Θαλήτα 8 — Τηλ. 284909 — Ηράκλειον

Έτήσιες συνδρομές

Ίδιωτών δρχ. 150 Κοινοτήτων — Σχολείων — Ένοριών > 300

Έπιστολές για την ύλη και έμβάσματα

Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ

Χειρόγραφα δημοσιεύμενα ή μη δέν έπιστρέφονται. Τά ένυπόγραφα άρθρα έκφράζουν τις άπόψεις τών συγγραφέων.

Άπ' ότι μās γράφουν

Παίρνω τακτικά την εφημερίδα «Β.Ν.» και σε εύχαριστώ πολύ πού με τόν τρόπο αυτό με συνέδεσες με την γενέτειρά μου από την όποία, τή μιά με την βιοπάλη, τήν άλλη με την άμέλεια, τήν άλλη με τή γηρατειά είχα σχεδόν άποξενωθεί. Δέν έπαυσα όμως ποτέ να τή θυμώμαι να τήν ποθώ και να τή νοσταλγώ παρά τά 52 χρόνια πού έχω να τή δώ. Όποτε συναντηθώ με τ' αδέλφια μου Γιάννη και Τίτο, πράγμα πού συμβαίνει πολύ συχνά, ή πιό ευχάριστη συζήτησή μας στρέφεται γύρω από τή Βιάννο, τήν Πλάκα κα, μερικές τοποθεσίες πού άγαπήσαμε στα παιδικά μας χρόνια και πολλά πρόσωπα συγγενών και ξένων πού ή ανάμνησή τους μās συγκινεί και πολλές φορές άν όχι οι τρεις, τουλάχιστον ό ένας μās θα δακρύσει. Είμαι δύσκολο να ξεχάσει κανείς τόν τόπο πού γεννήθηκε...

Η έκδοση τής μικρής εφημερίδας «Β.Ν.» είναι μεγάλο γεγονός για όλους τους Βιαννίτες και πιό πολύ για μās πού θρισκόμαστε μακριά...

Είμαι ή γέφυρα με τή γενέτειρά μας Βιάννο, πού μάς κάνει να νιώθουμε τού Βιαννίτικο άέρα κάτω από τούς πλατάνους τής. Μās θυμίζει γλυκιές άναμνήσεις παιδικές. Και μās κάνει να ζούμε από κοντά τις χαρές και τις λύπες τών δικών μās ανθρώπων.

Μās γνωρίζει τά προβλήματα του τόπου μας, πού είναι και δικά μας, και προβάλλει στον έξω κόσμο τήν Έπαρχία μας, μιά γωνιά άγνωστη και άδικημένη μέχρι σήμερα...

ΕΜΜ. ΣΤΥΛΙΑΝΑΚΗΣ

ΓΕΩΡΓ. ΦΡΑΓΚΙΑΔΟΥΛΗΣ Θεσσαλονίκη

Λάρισα

ΒΙΑΝΝΟΣ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΣΤΟΛΙΔΙ

Βιάννος του Νησιού στολίδι, ξελογιόστρα κοπελλιά, τσ' όμορφές σου διαλαλούνε γλυκοκέλαϊδα πουλιά.

Βιάννος μου, Βιάννος μου, χωριό μου αγαπημένο, τó κάθε τί σου είν' όμορφο, μαστορικά φτιαγμένο.

Κρούα νερά, πανώρια θράγια και χιονάτες κοπελλές «Μυρταράς» και «Γαμπριγιέλε» και μιά θάλασσα έλιές!

Μές στο πράσινο κρυμμένη σαν άηδονιού φωλιά και μυρίζ' ή άναπνιά σου, λυγαριά, μυρτιά κι έλιά.

Χρόνια ό γεροπλάτανός σου, λόγια αγάπης σου μιλεί, τ' άκροκλώνάρά του απλώνει και τά σπίτια σου φιλεί.

Πετρολούλουδο δροσάτο μ' άτελεύτητη ευωδιά κι είσαι πρώτη στην Έλλάδα στού Πνεμάτου τή σοδειά!

Κι άν γυρνά σε ξένα μέρη, σ' άλλους τόπους μακρινούς σαν θλιμμένο περιστέρι φτερουγά κοντά σου ό νοϋς.

Μ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΣΤΗΝ ΞΑΣΤΕΡΙΑ

Κάτω από ξένο ζώ οϋρανό, δέ με ζεσταίνει ό ήλιος, με πνίγει τó παράπονο, γιατί δέν έχω φίλο.

Πισένιες είναι κι άναστρες οι νύχτες σου, Κοζάνη, χωρίς φεγγάρι όλόγιομο, πού ξαστεριά θά κάνει.

Νιώθω αϊτός μες στο κλουβί, κοντεύω να πλαντάξω και καρτερώ τήν ξαστεριά, στόν ήλιο να πετάξω.

10 του Μάρτη 1977 ΘΕΟΔΟΣΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Νεάπολις — Κοζάνης

ΜΟΛΙΣ ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ

Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ

Τό Λατινικό Συντακτικό

τών ύποψηφίων και τών φοιτητών

ΑΡΑΧΝΙΑΣΜΕΝΕΣ ΘΥΜΙΣΕΣ ΑΠ' ΤΟ ΧΟΝΤΡΟ ΒΙΑΝΝΟΥ

Άπρίλις του 1.900 τίποτε

Είχα σταλίσει, ακριβώς κάτω από ένα μικρό και φουτωτό κέδρο στη Χωματερή, κοντά στο ριζογκρέμι του Σαρακηνού. Είναι μικρός και κάνει ένα σωρό περιάγματα με τó ζέφυρο πού ρχονται ευωδιαστός από τή φλέγα.

Μέ λαγαρά μάτια, άγνάντεψα όλακερη τήν περιοχή, πού είναι ένας όπωρώνας κι ένα περιβόλι. Όλα άθιζαν εδώ και δονούνταν από παλμώδη ζωή. Τά περιβόλια άνάσαιναν, ή δροσιά στάλαζε πολύχρωμες δροσοσταλίδες και τ' άγρολούουδα άρωμάτιζαν. Οι σκιές απλώνανε, οι κορυδαλλοί παράπετοσαν μεθυσμένοι, οι πέρδικες κακάριζαν στα Βιαννίτικα λιόφυτα κι άπ' τά μακρινά γιδοστράτια τ' Αι - Δημήτρη ξεκινούσαν κάτι άργα κουδουνίσματα πού έφταναν στ' αυτιά μου ξεψυχισμένα. Με πλησίαζε ό θόμβος άπ' τά μελίσινα πού τριγυρίζαν στη λουλουδιόμηνη φύση. Όλα τά τίλιγε ένα γλυκό θάμπος κι όλα θυθίζονταν σε μιά μέθη άνοιξιάτικου όργανου. Με άπεραντή καλοσύνη ή φύση είχε σκορπίσει εδώ τά δώρα τής κι όλα είχαν τή σφραγίδα τής όμορφιάς και τής άρμονίας. Σ' αυτό τόν τόπο ή γαλήνη κι ή όμορφιά, πού πάντα άναζητείται άπ' τήν ψυχή, είναι θρονιασμένες μόνηια εδώ, όλες τις εποχές του χρόνου. Τό ξωκλήσι τ' Αι - Γιώργη του Φλεγάρη, κουρνιασμένο χρόνια τώρα άναμεσαώς στα λιόδεντρα και τά χαρουπόδεντρα, δέν άστράφτει από φρέσκο άσβέστωμα όπως άλλοτε. Ίσως οι φιλόπονοι Χοντριγανοί, με τó να άσχολούνται με τά καρπερά χωράφια και τά χρυσόφορα περιβόλια, να λησμόνησαν τó θεντεμοφόρο Άγιον, τόν προστάτη τής περιοχής, πού σταματά μπουλντόζες στούς γκρεμούς και βοηθά έπισκόπους στο πήδημα.

Μέ τήν άνησυχία μέσα μου πώς ήταν άνήμερα τ' Αι - Γιώργη και με τις παλιές θύμισες πού χόρευαν στο χοροστάσι του νοϋ μου για τó πανηγύρι, ζωντάνεψαν παλιές σκηνές πού 'χα κρατήσει καθαρά τυπωμένες στο μυαλό μου από άλλοτινά σφερία. Θυμήθηκα τούς πανηγυριώτες κι έριξα ή ματιά μου πρώτα στην κορφή τώ θολίτω και σιγά σιγά με τή ματιά μου περπατούσα τó φιδωτό άμαξωτό, πού ξεπροβάλλει άπ' εκεί κι άγκαλιάζει τού Πισκόπου τó πήδημα, κλώβεται στις θόλιτες και ύστερα χύνεται στο ρυάκι του Σαρακηνού για να βγει στ' άσπρα και κοκκινερά χώματα τής Χωματερής.

Ήταν καταστόλιστος άπ' τις πικρασταχίες, τσ' άσπαλάθους και τσ' άσφεντιλιές. Πατούλιες παναγυριώτες δέν άπάντηξα πουθενά. Δέν είδα καθάλλρηδες στα γαϊδουράκια, με έομπλιαστές πατανίες στο σωμάρι, κοπέλια στην καπούλα τών γαϊδάρων, ντουρβάδες και αϊγες, δεμένες στα σκαρβέλια και προπατάρηδες με τά μαντήλια κόμπο στο λαιμό και τσι πετσότες σαρκί στην κεφαλή. Κάτι υαλίσε άξαφνα και με θάμπωσε. Έβθαλα άντηλιά τήν άπαλαμη μου κι είδα πώς ήταν αυτοκίνητο π' άφηνε πίσω του σύννεφο τής σκόνης. Μά διέκοψα τούς συλλογισμούς και συνεπαρμένος άπ' τ' όνειρο του νοϋ, κατακύλισα τόν κατήφορο, πέρασα

τό μετόχι του Χρονογιώργη, μπήκα πάλι στον άμαξωτό πού κείτονταν φαρδύς πλατύς στο σόπατο τής φλέγας. Περπατούσα τώρα λυπημένος και κατσούφης ντρέτα για τόν περιβόλο τσ' έκκλησιάζει. Η μοναξιά στεργιώνονταν εδώ και μόνο τó φως του Κρητικού ήλιου τρεμόπαψε στις φυλωσιές τών δέντρων και στις μυρτιές, πού ήταν άγκαλιασμένες με τσι κασικρεβάτους. Κάποιο γαϊδουράκι πού χαίρονταν τή σιγαλιά και τήν πρασινάδα γκάριζε εύτυχισμένο και ζύπνησε πάλι τσ' άραχνισμένες θύμισες στο μυαλό μου.

Θυμήθηκα πώς εδώ άλλότες, μόλις έφταναν οι παναγυριώτες, έδεναν κάτω άπ' τά μουρέλα τά γαϊδουράκια και θύμιζαν ζωοπανήγυρη στο Άρκαλοχώρι. Κρεμούσαν τούς ντουρβάδες στις διχάλες τών δέντρων, άπλωναν τις πατανίες τις πολύχρωμες κι ό τόπος έπαυρε πανηγυρική όψη, καθώς τά δέντρα φορούσαν όλα γιορτινά γιορτάκια.

Γύρεψα με τή ματιά μου να δώ ντουρβά και κρέμεται στα μουρέλα, μά δέν άπάντηξα κανέναν. Πλησίαινα να φτάσω τούς πρώτους φράχτες τών περιβολιών. Ένα σιγανό άεράκι έπαυζε τήν άρπα τής άνοιξιάτικης όμορφιάς και ξεχώνουνταν όλοϋθε νότες γλυκού νανουριστικού τραγουδιού.

Η καρδιά μου ήταν γιομάτη λιανοντέρτια, τά θέφαρα θάβαιναν κι ό νοϋς μου στα γρήγορα φώλιασε στο ζωντανό εκείνο πανηγύρι του 1960. Δέν ξέρω άν ήμουν ζύπνιος ή άν όνειρευόμουν, μά θαρωδού οι μελωδίες πού άκουγα ήταν συνταιριασμένες με κάτι ρωτοτράγουδα και μελωδίες πού άλλοτε είχαν ξαναγροικήσει τ' αυτιά μου. Πότε μου φαινόταν πώς άκουγα τήν μαντόλα του Στέλιου από τήν Κάτω Βιάννο να κλαίει, άλλοτε πάλι τó μπουζούκι του Γιάννη Κονσολάκη να παίζει άσιγανό και να τόν συντροφεύει πότε ή βιολόδουρα του Όμορφονιού και πότε τού Χαριτάκη.

Δρασκελίσα τόν καταπότη πού κελάρυζε τó δροσονέρι τής Φλέγας.

Πήδηξα τó λιθοντούβαρο τ' αυλόγυρο τής έκκλησιάζει. Πήγαινα άκρη - άκρη, γιατί μου φαινόταν πώς κάτι σκιές πιασμένες χέρι χέρι χόρευαν πηδηχτό και δέν ήθελα να τούς διακόψω. Στην κουντούρα, άν πρόσεξα καλά, κρατούσε ό Άγγούρης και πρώτος έσερνε τó χορό ό Πατερογιάννης, ενώ ή γυναίκα του τού τραγούδι: «Χόρευε Πατεράκη μου, παπούτσια μη λυπάσαι...». Πιό πέρα παραμέρισα για να περάσει ό Χριστουδούλης ό ντουκιατζής πού κρατούσε στα δάχτυλα τών χεριών του πέντε φλυτζάνια καφέδες παναγυριώτικους. Κοιτούσα σύντοιχα τó χαγιάτι και καμάρινα τσι πράματιες και τά γιογούμια πού σιγόβραζαν στις πρόχειρες πυροσιές. Έσυρα ως τήν άκρη του φράχτη, μοιράστηκα με κάποιον τήν πατανία και έκατσα να χαζεύω τά νιάτα πούδιναν τώρα τó παρόν σε ένα φέξλικινιστό και γρήγορο. Παρακολουθούσα τά πρώτα τιτιθίσματα τσ' άγάπης, τήν κλεφτή ματιά, τó έρωτικό άγκάλιασμα, πού όλα αυτά θα κατέληγαν σε ώραιές άτάξεις, σε μέθη και σε άγάπη, κάτω από τó

φως του λουέ πού κρέμονταν στη χαρουπιά ή σε κλεφτά έγγλιστρήματα πίσω από τις μυρτιές και τούς κασικρεβάτους.

Άπροσδόκητα συνέθη κάτι τó καταπληκτικό κι άφανταστο. Κάποιος άνθρωπος προχώρησε σιγά κάτω από τούς ίσκιους και στάθηκε μπροστά μου. Ός φαίνεται, παραφύλαγε. Μου 'πε ξερά τούτα τά λόγια: «Αυτή ή γής είναι δική μου, να φύγεις, δέν είναι πια δική σας. Έδώ να μην ξαναχορέψει ποδάρι». Κάποιο άόρατο δικοπο μαχαίρι σαν να μου μπήξαν στην καρδιά και ένιωθα τóσο πόνο πού μου ρχονταν να θρυγηθώ σαν λιοντάρι πού τó κατασπαράζουν. Όμως δέν είχα συνέλθει άκόμη από τó λήθαργο τ' όνειρου και άθελά μου ύπάκουσα. Έκανα να φύγω κι άντιλήφθηκα τις πικρασταχίες πού κρέμασαν άμέσως λυπημένα τις κεφαλές τους. Έσυρα ίσα στη χαρουπιά, για να χτυπήσω τó καμπανάκι και να διαμαρτυρηθώ γι' αυτόν πού ήθελε να μου χαλάσει τ' όνειρο και τó πανηγύρι μαζί. Τή θρήκα όμως κομμένη... Τ' αυτοκίνητο τώρα έστριβε τή στροφή τής Φλέγας. Στην καρότσα του ήταν φορτωμένα, τó ένα πάνω στ' άλλο, άνθρωποι, ζωα, πράγματα κιβώτια με ποτά, καρέκλες και ότι άλλο χρειαζόμενο για τόν ξεσηκωμό του παναγυριού. Παοραζαλισμένος άκόμη άπ' τ' όνειρο

άκούμπησα σ' ένα όρθολίθι και περιμένα να φτάσει τ' άμάξι και να ξεφορτώσουν ό ντουκιατζής τιςπραμάτιες τους. Τό αυτοκίνητο σταμάτησε κοντά μου και κάποιος μ' ένα σκαπετάκι έδωσε γρήγορα μιά κόψα και άνέθηκε πάλι. Περιμένα να κατεβούν και οι άλλοι, μά δέν κατέβαινε κανείς. Όλοι τραβούσαν για τούς μαγαντζέδες. Γιομάτος δάκρυα στα μάτια ρώτησα κάποιον βιαστικά. — Έεε, δέ θα κατεβήτε δώ να κάμουμε τó πανηγύρι. — Όχι, έμεις θά πάμε στούς μαγαντζέδες. — Γιάντα, πρώτα δέν έγλεν τούσате εδώ καλά; — Ναί, μά δέδ άλλάξαν τά χρόνια. Πολιτισμός, παιδι μου — έξέλιξη — πρόοδος, πώς να σ' τó πώ. Μην ξανοίγεις τά παλιά τά χρόνια, πάνε έκεйна. Στο άκουσμα τής λέξης πολιτισμός ξεψύχησε κυριολεκτικά τ' όνειρό μου και θάφτηκε εδώ σ' αυτό τόν τόπο, πλάι στο γραφικό αυτό έθιμο του παναγυριού πού είναι θαμένο τόσα χρόνια και δέ λείει ν' άναστηθεί.

Μιά άπορία όμως μ' έμεινε πιά, λέτε νάχει δικιο; Όπου περνάς πολιτισμέ τά έθιματα τά θάφτεις ό οϋρανε, μην τó δεχτείς και γής μην τó θαστάξεις.

ΘΕΟΔΟΣΑΚΗΣ Γ.

10 του Μάρτη 1977 Νεάπολις — Κοζάνης

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

Άρχίζομε από σήμερα τήν παράθεση στοιχείων πού θέ μās δείξουν τήν κίνηση τών ύπηρεσιών πού λειτουργούν στην Έπαρχία.

όποια ύπηρετούν 16 δάσκαλοι και 8 δασκάλες.

Παραθέτομε πίνακα πού δείχνει τούς μαθητές πού φοιτούν φέτος στα Σχολεία τής Έπαρχίας μά κι αυτούς πού φοίτησαν τó 69 - 70 άπ' όπου φαίνεται καθαρά ή μείωση τού πληθυσμού.

Α' ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στην Έπαρχία μας λειτουργούν 16 Δημοτικά Σχολεία στα

Έπωνυμία Σχολείου	Έγγραφέντες	
	1969 - 70	1976 - 77
Άγ. Βασιλείου	53	42
Άμिरά	86	57
Άρδης	49	53
Άνω Βιάννου	175	106
Κάτω Βιάννου	22	22
Βαχού	22	22
Καλαμίου	43	12
Κεφαλοδουριού	29	20
Κρεβάτα	13	7
Λουτρακίου	25	11
Περβόλας	16	15
Πεύκου	35	17
Συκολόγου	40	21
Κάτω Σύμης	23	4
Χόνδρου	51	36
Ψαρής Φοράδας		28
Νεοϊδρυθέν		28
Σύνολο	682	473

Λειτουργεί επίσης τó Γυμνάσιο πού σ' αυτό έχουν γραφτεί φέτος 215 μαθητές και μαθήτριες και τó Λύκειο με 163 μαθητές και μαθήτριες

Β' ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΒΙΑΝΝΟΥ

Ό Υγειονομικός Σταθμός Βιάννου διαθέτει:

- 1) Έξι (6) κρεβάτια άσθενών.
- 2) Έπιστημονικό προσωπικό, δηλαδή ένα γιατρό, μιά μαία και μιά αδελφή νοσοκόμο.
- 3) Βοηθητικό προσωπικό από δύο (2) άτομα.

Κατά τή διάρκεια του έτους 1976 ό Υγειονομικός Σταθμός λειτουργησε με μόνιμο γιατρό μέχρι τήν 1.8.1976. Μετά τήν 1.8.1976 ως τήν 24.2.1977 έμεινε χωρίς μόνιμο γιατρό. Κατά τó διάστημα αυτό, δυό φο-

ρές τήν έβδομάδα έκτελούσε χρέη γιατροϋ ό κ. Τσαγκάρης, γιατρός του Άγροτικού Άιτρείου Πεύκου. Έπι 40 ήμέρες άποσπάσθηκε στόν Υγειονομικό Σταθμό ό κ. Γιαμποδάκης, γιατρός Άγιών Παρασκιών. Τό έτος 1976 έγιναν από τούς έκάστοτε γιατρούς και τή μαία 8.850 Ιατρικές έξετάσεις, νοσηλεύτηκαν 53 άσθενείς μέσα στόν Υγειονομικό Σταθμό με 647 ήμέρες νοσηλείας.

Δόθησαν 130 παραπεμπτικά για τó Βενιζέλιο Νοσοκομείο. Έγιναν 191 έμβολιασμοί και 3 τοκετοί. Κατά τήν αίμοληψία, πού έγινε από τó Κινητό Συνεργείο Αιμοδοσίας κατά τόν Νοέμβριο 1976, προσφέρθηκαν 24 αίμοδοτές.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Φωνή δωδώντος εν τη έρήμω

Επανελημμένα έχουμε άπειυ θυνθεί, με σχετικά σημειώματά μας, σε διάφορες Κρατικές Υπηρεσίες — Νομαρχία, Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., Μ.Ο.Μ.Α. κλπ. — για ποικίλα θέματα που άπασχολούν τους κατοίκους της Έπαρχίας Βιάννου. Είμαστε ύποχρεωμένοι σήμερα, με λύπη μας, να τονίσουμε ότι καμιά από τις παραπάνω υπηρεσίες

δεν καταδέχτηκε μέχρι σήμερα να δώσει μιά κάποια άπάντηση ή εξήγηση στα ερωτήματα ή τις άπορίες μας, παρά τό γεγονός ότι τους στέλνουμε την έφημερίδα μας. Γιατί άραγε γίνεται αυτό; Γιατί — και πάλι — τόση περιφρόνηση και άδιαφορία προς την Έπαρχία Βιάννου;

Γιά τη Δ.Ε.Η.

Στην περιοχή του Κερατόκαμπου ύπάρχει δίκτυο της Δ.Ε.Η., που έχει έπεκταθεί προς τα δυτικά στην περιφέρεια Χόνδρου και έχει δοθεί ρεύμα στην περιοχή «Κουτσονάρας». Τώρα τό δίκτυο αυτό έπεκτείνεται δυτικότερα, για να δοθεί ρεύμα στην περιοχή «Τσουτσουρος». Τό δίκτυο όμως περνά από την περιφέρεια του Χόνδρου «Λιμάνι», όπου υπάρχουν άρκετά σπίτια και οι κάτοικοι ζήτησαν να τους παραχωρηθεί ρεύμα. Για να γίνει όμως αυ-

τό τους ζητά ή ΔΕΗ ύπέρογκα ποσά, που άδυνατούν να πληρώσουν.

Και τώρα τό ερώτημα: Άφου τό δίκτυο βασικά δέ γίνεται για τους κατοίκους του «Λιμανιού» αλλά για την εξυπηρέτηση άλλης περιοχής, γιατί να πληρώσουν την άξία του δικτύου οι άνθρωποι αυτοί;

Πιστεύουμε πως ή Δ.Ε.Η. θα άναθεωρήσει την άπόφασή της και θα χορηγήσει ρεύμα με τους ίδιους όρους που τό χορηγεί και στις άλλες περιοχές.

Γιά την Κοινότητα Άνω Βιάννου

Κάτοικοι του Λουτρακίου παραπονιούνται για τό σφράγισημα που γίνεται στις βρύσες και ρωτούν: Άφου ή Κοινότητα δεν εξεπλήρωσε την ύποχρέωσή της να φτιάξει τό ύδραγωγείο του χωριού και άποχευτικό δίκτυο, γιατί κλείνει τις κοινόχρηστες βρύσες και άξιώνει την τοποθέτηση ρολογιών στα σπίτια που μπόρεσαν μέχρι

τώρα να δάλουν βρύσες;

Τό Κοινοτικό Συμβούλιο άς επανεξετάσει την άπόφασή του να κλείσει τις βρύσες στο Λουτράκι και άς φροντίσει για την εξυγίανση του χώρου Άχλαδούρα, όπου χύνονται άκάθαρτα νερά και άργότερα με τις ζέστες θα γίνει μολυσματική έστία...

Γιά τό Κ.Τ.Ε.Α.

Ο Βαχός έχει έγκαταλειφθεί. Τό μόνο λεωφορείο που περνά στις 11 π.μ. από τό Ηράκλειο και στις 2 μ.μ. για τό Ηράκλειο δεν εξυπηρετεί καθόλου. Δυό λύσεις μπορούν να δοθούν: Ν' άκολουθούν και τά ύπόλοιπα λεωφορεία που διακινούνται στην Έπαρχία, την ίδια διαδρομή ή από τη θέση Σελί (κοντά

στο Μνημείο) να κάνει στροφή προς τό Βαχό και άντίθετα από τό δρόμο Βαχό προς τό Σελί.

Λίγη καλή θέληση και όλα μπορούν να γίνουν, άρκεί να πρυτανεύσει ή σκέψη πως τό αυτοκίνητο είναι για την εξυπηρέτηση των ανθρώπων και όχι οι άνθρωποι για τά αυτοκίνητα.

Η νοθεία του λαδιού

Σαν να μην έφταναν οι γνωστοί τρόποι για τη νοθεία του λαδιού με σπορέλαια και νέα μέθοδος άνακαλύφθηκε, πολύ πιο επικίνδυνη για τη δημόσια ύγεια.

Πρόκειται για τη «μέθοδο νάυλων» που άποκαλύφθηκε από την Άγορανομία Άθηνών.

Σαν πρώτη ύλη χρησιμοποιείται σκόνη από σαπούνη που εισάγεται από τό έξωτερικό με την αίτιολογία πως θα χρησιμοποιηθεί για την παρασκευή σαπουνιάν πολυτελείας ή άπορρυπαντικών.

Η «μέθοδος νάυλων» είναι πολύ διαδεδομένη σε χώρες της Δυτικής Εύρώπης. Φέρει πολλά κέρδη και διαπιστώνεται πολύ δύσκολα. Χρέος των Συνεταιριστικών Όργανώσεων των έλαιοπαραγωγικών περιοχών να κινηθούν δραστήρια, για να ληφθούν από τά άρμόδια κρατικά όργανα όλα τά μέτρα για την άποκάλυψη της νοθείας και των παραδειγματική τιμωρία των νοθευτών. Για να προστατευτεί έτσι ή παραγωγή και να περιφρουρηθεί ή ύγεια του καταναλωτικού κοινού.

Τό λαθρεμπόριο της μπανάνας

Σε καρτσάκια της Άθήνας παρουσιάστηκαν μπανάνες του έξωτερικού. Άπό έρευνα που έγινε άποδείχτηκε πως ή εισαγωγή τους έγινε λαθραία με τη μέθοδο του δικαιώματος των έπιβατών να φέρουν μαζί τους μέχρι 10 κιλά. Η πώληση γινόταν σε ύψηλές τιμές κι

έτσι για τους λαθρέμπορους άξιζε τό κόπο να ρισκοκινούνε. Οι Άρχές θα πρέπει να έντεινουν τις έρευνές τους, γιατί οι λαθρέμποροι μπορεί να χρησιμοποιήσουν άλλο δρόμο για την πραγματοποίηση του σκοπού τους.

Συγκεντρώσεις παραγωγών

Σε πολλά χωριά του Νομού μας, οι τοπικοί γεωπόνοι όργανώνουν συγκεντρώσεις των παραγωγών με σκοπό τη συζήτηση διάφορων θεμάτων που τους άφορούν.

Καλούμε τό γεωπόνο που

παρακολουθεί την Έπαρχία μας να όργανώσει παρόμοιες συγκεντρώσεις σε δύο ή και περισσότερα χωριά, με τη βεβαιότητα πως πολλά έχουν να προσφέρουν στους παραγωγούς.

Νομαρχιακοί Σύμβουλοι

Στις 27 του Φλεβάρη έγιναν έκλογές που ψήφισαν οι Κοινοτικοί Σύμβουλοι για την άνάδειξη Νομαρχιακών Συμβούλων. Στις 23 του Μάρτη ή Έπαρχιακή Έπιτροπή των έκλογών άνακοίνωσε όσους πέτυχαν. Για την Έπαρχία Βιάν-

νου εξέλεγε ή κ. Χαράλαμπος Μιχ. Δοριάκης.

Βιαννίτες Νομαρχιακοί Σύμβουλοι εκλέγονται και σε άλλες Έπαρχίες. Στην Έπαρχία Καβάλας πέτυχε ή συναρχιακή μας Γεώργιος Σ. Κουφαλιτάκης.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΒΑΣΕΩΝ

Έπιτροπή κατά των ξένων βάσεων στην Ελλάδα από τό στρατηγό Κουμανάκο, τον κ. Παπαδοικολάκη και τό γιατρό κ. Παπαμαστοράκη έπισκέφθηκε τον περασμένο μήνα τη Βιάννο.

Σε σύντομη όμιλία του προς τους κατοίκους ή στρατηγός Κουμανάκος τόνισε πως οι ξένες βάσεις στη χώρα μας και ιδιαίτερα στην Κρήτη άποτελούν έθνικό κίνδυνο και δεν εξυπηρετούν την άμυνα της χώρας. Άντίθετα άποτελούν θανάσιμο κίνδυνο, γιατί σε περίπτωση γενικότερου πολέμου κάθε βάση θα ναι και άμσος

στόχος που θα κτυπήσει ή άντίπαλος.

Σε περίπτωση δε τοπικού πολέμου και ιδιαίτερα με τους Τούρκους, που οι σχέσεις μας τελευταία χρόνια βρίσκονται σε όξύτερη, ή Στρατηγός είπε πως οι ξένες βάσεις όχι μόνο δεν πρόκειται να μας προσφέρουν βοήθεια, αλλά και θα άποτελέσουν έμπόδιο για την άπόκρουση μιάς τυχόν εισβολής.

Χρέος λοιπόν του Κρητικού λαού αλλά και όλων των Έλλήνων να έντεινουν τον άγώνα τους για τό διώξιμο των ξένων βάσεων από τη χώρα μας.

Η ΓΕΩΤΡΗΣΗ «ΦΟΝΙΑΛΑ»

Γράψαμε σε προηγούμενο φύλλο των «Β.Ν.» ότι τέλειωσε ή γεώτρηση Άρβης στη θέση «Φονιάλα», που τελικά διαπιστώθηκε πως ή άπόδοσή της φτάνει τά 150 κ.μ. την ώρα.

Όλοι οι παραγωγοί της γύρω περιφέρειας περίμεναν, με ιδιαίτερη χαρά, ότι ή γεώτρηση θα μπει σε λειτουργία άμσως και πολύ θα βοηθούσε στην παραγωγή που έχει μεγάλη άνάγκη από νερό και ιδιαίτερα φέτος με την πολύ χαμηλή βροχόπτωση.

Όπως μας πληροφορούν όμως, ή γεώτρηση σφραγίστηκε και ποίος ξέρει πότε θα άξιολογηθεί.

Μαζί με όλους τους παραγωγούς της περιοχής Άρβης ύψώνουμε φωνή διαμαρτυρίας για τον τρόπο που αντιμετώπιζονται τέτοια θέματα. Γίνονται υπεράνθρωπες προσπάθειες και καταβάλλονται τεράστια ποσά για να μεταφερθούν σταγόνες νερού από άπόσταση 7, 8 ή και 10 χιλιομέτρων, και βρίσκουμε νερό στην άκρη των περβολιών και τό αφήνουμε να κοιμάται;

Οί άρμόδιοι άς κινηθούν για την άμση λειτουργία της γεώτρησης «Φονιάλα», γιατί ή παρατέρα άδιαφορία τους μόνο έγκληματική μπορεί να χαρακτηριστεί.

Αλπτοτουρισμός

Την ήμερα της κηδείας του Δ. Παπαμαθαϊακάκη στην Άνω Βιάννο, όταν γύριζαν από τό νεκροταφείο οι συγγενείς και φίλοι του νεκρού με έπικεφαλή ξει ήρεϊς, συνάντησαν έξω από τό εργοστάσιο Τσαγκουρνή νεαρό ζευγάρι τουριστών.

Ο νέος σταμάτησε στη μέση του δρόμου και με χυδαίες και άκατονόμαστες φράσεις άρχισε να βρίζει τους ήρεϊς. Με έπέμβαση της άστυνομίας πιάστηκαν και παραπέμφθη-

καν στον Εισαγγελέα Άρακλείου. Την επομένη έγινε δίκη και καταδικάστηκαν σε 35 μέρες φυλακή. Στην άνάκριση που έγινε διαπιστώθηκε πως ή νέος ήταν από τη Σητεία και ή κοπέλλα από τον Καναδά. Αυτή είναι μία πλευρά του τουρισμού που χρόνο με τό χρόνο αύξάνει στο τόπο μας και προχωρεί ως τό τελευταίο χωριό με τις έπιπτώσεις του. Οί άρμόδιοι κρατικοί παράγοντες άς βγάλουν τά συμπεράσματά τους.

Ζητούμε συγγνώμη από τους άναγνώστες μας, γιατί, για λόγους άνώτερους από τη θέλησή μας, καθυστέρησε λίγο ή άποστολή των «Β.Ν.»

ΟΙ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

Τέλειωσαν πιά όριστικά οι έλιές για φέτος. Στο τέλος τους και οι ντομάτες. Όσο για την παραγωγή των μπανανών, παρά τό γεγονός ότι παρατηρείται όλο τό χρόνο, από τον Άπριλη κι έπειτα είναι άρκετά άυξημένη. Σε όργανο βρίσκονται αυτό τό μήνα όλες οι οικογένειες, για να έτοιμάσουν τά περβολία που φυτεύουν τά κρεμόδια, τις πατάτες, τις κολοκυθίες και τις άγγουριές, κι άργότερα μπάμιες, μελιτζάνες, πιπεριές κ.ά. όχι για έκμετάλλευση αλλά για έξυπηρέτηση των άναγκών της οικογένειας.

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Ο Κυνηγετικός Σύλλογος Ν. Άρακλείου φέτος χωρίστηκε σε τρείς. Ο πρώτος με έδρα τό Ηράκλειο, ή δεύτερος με έδρα την Μοίρες και ή τρίτος με έδρα την Άνω Βιάννο. Στον τρίτο, έκτός από τά χωριά της έπαρχίας μας, ύπάγονται και τά πλησιέστερα χωριά της Έπαρχίας Μονοφασιού και Πεδιάδας.

Σ' αυτόν καλούνται να έγγραφούν όλοι οι κυνηγοί της περιφέρειας, για να μπορέσουν να πάρουν μέρος στις άρχαιρείες που θα γίνουν στις 8 του Μάη στην έδρα του Συλλόγου. Τονίζουμε πως ή έγγραφη όλων των κυνηγών είναι άπαραίτητη, γιατί χωρίς αυτή δε θα μπορέσουν να βγάλουν άδεια, ν' άποσφραγίσουν τά κυνηγετικά τους τουφέκια και να κάμουν ό,τι άλλο σχετίζεται με την ιδιότητα του κυνηγού.

ΑΠΟΦΑΣΗ Ε.Ο.Τ.

508548/24.2.1977

Με την παραπάνω άπόφαση του Ε.Ο.Τ. χορηγήθηκε πίστωση 180.000 δρχ. μέσω του Νομαρχιακού Ταμείου Άρακλείου, για τη βελτίωση του δρόμου από Κάτω Σήμη Έως Κρύα Βρύση (Έσοδ' Εομή και Άφροδίτης).

Ο ΚΑΙΡΟΣ

Πολύ έλαφρύς ή χειμώνας φέτος. Βρισκόμαστε στα μέσα της άνοιξης μ' έλάχιστες έλπίδες άλλης βροχής. Μα κι αν θρέξει, μόνο για τά χόρτα θα ναι κι όχι για τό πότισμα των δένδρων. Γι' αυτό προβλέπεται πως τά δέντρα πολύ θα στενοχωρηθούν φέτος και ιδιαίτερα αυτά που δεν ύπάρχει καμιά δυνατότητα για να ποτιστούν.

Με τη λίγη βροχή που έκανε στις 20 του Μάρτη οι βροχόπτωσης έφτασε στα 0,37.

Διαβάζετε

και διαδίδετε

τά ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

είναι ή φωνή

της Έπαρχίας

ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΚΑΤΣΑΡΑΚΗ

ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

Χειροϋργος — Όδοντίατρος

Που μόνιμα έγκαταστάθηκε στο Ηράκλειο, δέχεται στο όδοντιατρείο της, Μαλικούτη 4, τηλέφωνο 224.378, απέναντι στο ξενοδοχείο «Άτλαντίς» από 9 π.μ. μέχρι 1 μ.μ. και τους άσφαλισμένους του Ι.Κ.Α. στα ίατρεία του Ίδρύματος από 3-7 μ.μ.

ΕΚΔΟΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Στό Ηράκλειο έκδίδεται από τον Φυσικό κ. Έλευθ. Πλατάκη περιοδικό με τίτλο

ΚΡΗΤΟΛΟΓΙΑ

Έχουν έκδοθει τρία τεύχη και τυπώνεται τό τέταρτο.

Α' τεύχος (Ίουλ. — Δεκ. 1975) σελ. 208

Β' τεύχος (Ίαν. — Ίουν. 1976) σελ. 216

Γ' τεύχος (Ίουλ. — Δεκ. 1976) σελ. 200

Τιμή κάθε τεύχους δρχ. 200

Όσοι έπιθυμούν να έχουν τά τεύχη μπορούν να γράψουν στον κ. Έλευθ. Πλατάκη, όδός Θ. Διακόνου 14, Ηράκλειο, τηλέφ. (081) 221.856.

Νέο Καφενείο

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΔΟΡΙΑΚΗ

Στό Ηράκλειο, Όδός Μανουσουλιάνη (Άπέναντι άποθήκης παπουτσιών Φουντουλάκη)

ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

Μηνιαία εφημερίδα στην υπηρεσία των άπανταχοϋ Βιαννιτών.

Έκδότης — Διευθυντής Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ Όδός 166. ΑΡΙΘ. 110, ΤΗΛ. 282.808

Υπεϋθυνος Τυπογραφείου

ΓΙΑΝΝΗΣ ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ

Θαλήτα 8 — Τηλ. 284909 — Ηράκλειον

Έτήσιες συνδρομές

Ίδιωτών δρχ. 150 Κοινοτήτων — Σχολείων — Ένοριών » 300

Έπιστολές για την ύλη και εμβάσματα

Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ

Χειρόγραφα δημοσιευόμενα ή μη δέν επιστρέφονται. Τά ένυπόγραφα άρθρα έκφράζουν τις απόψεις των συγγραφέων.

Άπ' ότι μās γράφουν

Παίρνω τακτικά την εφημερίδα «Β.Ν.» και σε εύχαριστώ πολύ πού με τόν τρόπο αυτό με συνέδεσες με την γενέτειρά μου από την όποια, την ήλλά με την άμέλεια, την ήλλη με τά γηρατειά είχα σχεδόν άποξενωθεί. Δέν ξεπαυσα όμως ποτέ να ή ύπομνα σε τάς ποθώ και να ή νοσταλγώ παρά τά 52 χρόνια πού έχω να ή τή δώ. "Όποτε συνανήθουμε με τ' αδέλφια μου Γιάννη και Τίτο, πράγμα πού συμβαίνει πολύ συχνά, ή πιό ευάρεστη συζήτησή μας στρέφεται γύρω από τή Βιάννο, τήν Πλάκα, μερικές τοποθεσίες πού άγαπήσαμε στά παιδικά μας χρόνια και πολλά πρόσωπα συγγενών και ξένων πού ή ανάμνησή τους μās συγκινεί και πολλές φορές άν δχι οί τρεις, τουλάχιστον ο ένας μας θα δακρύσει. Είναι δύσκολο να ξεχάσει κανείς τόν τόπο πού γεννήθηκε...

Η έκδοση της μικρής εφημερίδας «Β.Ν.» είναι μεγάλο γεγονός για όλους τους Βιαννίτες και πιό πολύ για μās πού θρισκόμαστε μακριά...

Είναι ή γέφυρα με τή γενέτειρά μας Βιάννο, πού μās κάνει να νιώθουμε τό Βιαννίτικο αίμα κάτω από τους πλατάνεους της. Μās θυμίζει γλυκιές άναμνήσεις παιδικές. Και μās κάνει να ζούμε από κοντά τις χαρές και τις λύπες των δικών μας ανθρώπων.

Μās γνωρίζει τά προβλήματα του τόπου μας, πού είναι και δικά μας, και προβάλλει στον έξω κόσμο τήν Έπαρχία μας, μιά γονιά άγνωστη και άδικημένη μέχρι σήμερα...

ΕΜΜ. ΣΤΥΛΙΑΝΑΚΗΣ

Λάρισα

ΒΙΑΝΝΟΣ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΣΤΟΛΙΔΙ

Βιάννος του Νησιού στολίδι, ξελογιόστρα κοπελλιά, τό όμορφές σου διαλαούνε γλυκοκέλαϊδα πουλιά.

Βιάννος μου, Βιάννος μου, χωριό μου αγαπημένο, τό κάθε τί σου είν' όμορφο, μαστορικά φτιαγμένο.

Κρούα νερά, πανώρια θράχια και χιονάτες κοπελλίες «Μυταράς» και «Γαμπριγιέλε» και μιά θάλασσα ελιές!

Μές στο πρώινο καρμμένη σαν ήλιοιοϋ φουλιά και μυρίζ' ή άναπνιά σου, λυγαριά, μυρτιά κι ελιά.

Χρόνια ό γεροπλάτανός σου, λόγια αγάπης σου μιλεί, τ' άροκλιώναρά του απλώνει και τά σπίτια σου φιλεί.

Πετρολούλουδο δροσάτο μ' άτελειότητα ευωδιά κι είσαι πρώτη στην Έλλάδα στοϋ Πνεμάτου τή σοδειά!

Κι άν γυρνώ σε ξένα μέρη, σ' άλλους τόπους μακρινούς σαν θλιμένο περιστέρι φτερουγιά κοντά σου ό νοϋς.

Μ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΣΤΗΝ ΞΑΣΤΕΡΙΑ

Κάτω από ξένο ζώ ουρανό, δέ με ζεσταίνει ό ήλιος, με πνίγει τό παρόνο, γιατί δέν έχω φίλο.

Πισένες είναι κι άναστρες οί νύχτες σου, Κοζάνη, χωρίς φεγγάρι όλόγιομο, πού ξαστεριά θα κάνει.

Νιώθω άπό μές στο κλουβί, κοντεύω να πλαντάξω και καρτερώ τήν ξαστεριά, στον ήλιο να πετάξω.

10 του Μάρτη 1977 ΘΕΟΔΟΣΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Νεάπολις — Κοζάνης

ΜΟΛΙΣ ΕΚΥΚΛΟΦΗΞΕ

Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ

Τό Λατινικό Συντακτικό

των ύποψηφίων και των φοιτητών

ΑΡΑΧΝΙΑΣΜΕΝΕΣ ΘΥΜΙΣΕΣ ΑΠ' ΤΟ ΧΟΝΤΡΟ ΒΙΑΝΝΟΥ

Άπριλις του 1.900 τίποτε

Είχα σταλάσει, άκριθώς κάτω από ένα μικρό και φουντωτό κέδρο στη Χωματερή, κοντά στο ριζογκρέμι του Σαρακηνοϋ. Είναι μικρός και κάνει ένα σωρό πειράγματα με τό ζέφυρο πού ρχονταν ευώδιαστός από τή φλέγα.

Μέ λαγαρά μάτια, άγνάντεψα δλάκερη τήν περιωγή, πού είναι ένας όπωρώνας κι ένα περιθόλι. "Όλα άιθίζαν έδω και δονούταν από παλμώδη ζωή. Τά περιθόλια άνάσαιναν, ή δροσιά στάλαζε πολύχρωμες δροσοσταλίδες και τ' άρολούλουδα άρώματιζαν. Οί σκιές απλώνανε, οί κορυδαλλοί παραπετούσαν μεθυσμένοι, οί πέρδικες κακάριζαν στα Βιαννίτικα λιόφυτα κι άπ' τά μακρινά γιδουστράτια τ' Άι - Δημήτρη ξεκινούσαν κάτι άργά κουδουνίσματα πού έφταναν σε τ' αυτιά μου ξεφυλισμένα. Με πλησίαζε ό θόμβος άπ' τά μελίσσια πού τριγύριζαν στη λουλουδιάσμενη φύση. "Όλα τά τύλιγε ένα γλυκό θάμπος κι ό δλα θυθίζονταν σε μιά μέθη άνοιξιάντικου όργασμοϋ. Με άίθερα κοίτασε έδω ή δωρά τής κι όλα είχαν τή σφραγιδα τής όμορφιάς και τής άρμονιάς. Σ' αυτό τον τόπο ή γοαήν, ή ή όμορφιά, πού πάντα άναζητιένται άπ' τήν ψυχή, είναι θρονιασμένες μόνες έδω, όλες τις εποχές του χρόνου. "Τό έωκλήσι τ' Άι - Γιώργη του Φλεγάρη, κουρνιασμένο χρόνια τώρα άναμειώστα στα λιόδεντρα και τά χαρουπόδεντρα, δέν άστράφτει άπό φρέσκο άσθέτωμα όπω άλλοτε. "Ίσως οί φιλόπονοι Χοντριγιανοί, με τό να άσχολούνται με τά καρπερά χωράφια και τά χρυσόφορα περιθόλια, να λησμόνησαν τό βεντεμοφόρο "Αγιο, τόν προστάτη τής περιοχής, πού σταματά μπουλντόζες στους γκρεμούς και θηηθά επισκόπους στο πηδημα.

Μέ τήν άνησυχία μέσα μου πώς ήταν άνήμερα τ' Άι-Γιώργη και με τις παλιές χροστίσις του νοϋ μου για τό πανηγύρι, ζωντάνεψαν παλιές σκηνές πού 'χα κρατήσει καθαρά τυπωμένες στο μυαλό μου από άλλοτινά σεφέρια. Θυμήθηκα τους πανηγυριώτες κι έριξα στην κορφή τω θολίτω και σιγά σιγά με τή ματιά μου περπατούσα τή φιδωτό άμειωτό, πού ξεπροβάλλει άπ' εκεί κι άγκαλιάζει του Πισκόπου τό πηδημα, κλωθετα στις βόλιτες και ύστερα χύνεται στο ρυάκι του Σαρακηνοϋ για να θγει σε άσπρα και κοκκινερά χώματα τής Χωματερής.

"Ήταν καταστόλιτος άπ' τις πικρασταχίες, τό άσπαλάθους και τό άσφεντιλιές. Πατούλιες παναγυριώτες δέν άπάντησα πουθενά. Δέν είδα καθάλλρηδες στα γαιδουράκια, με έομπλιστές πατανίες στο σωμάρι, κοπέλια στην καπούλα των γαιδάρων, ντουρβάδες και αίγες, δεμένες στα σκαρθέλια και προπατάρηδες με τά μακνήλια κόμπο στο λαϊκό και τό πετσέτες σαρκί στην κεφαλή. Κάτι γυάλισε άξάφνα και με θάμπωσε. "Έβαλα άνηλια τήν άπαλη μου κι είδα πώς ήταν αυτοκίνητο π' άβηνη πίσω του σύννεφο τής σκόνης. Μά διέκοψα τους συλλογισμούς και συνεπαρέμενος άπ' τδνειρο του νοϋ, κατακύλιεσα τόν κατήφορο, πέρασα

τό μετόχι του Χρονογιώργη, μπήκα πάλι στον άμειωτό πού κείτονταν φαρδύς πλατύς στο σοπάτο τής φλέγας. Περπατούσα τώρα λυπημένος και κατσούφης ντρέτα για τόν περιθολο π' έκκλισηιάς. Η μοναξιά στεργιώνονταν έδω και μόνο τό φως του Κρητικοϋ ήλιου τρεμπόλαιζε στις φυλισιές των δέντρων και στις μυρτιές, πού ήταν άγκαλιασμένες με τσι κασικρεβάτους. Κάποιο γαιδουράκι πού χαιρόνταν τή σιγαλιά και τήν πραινίδα γκάριζε ευτυχισμένο και ζύπνησε πάλι σε άραχνισμένες θύμισες στο μυαλό μου.

Θυμήθηκα πώς έδω άλλότες, μόλις έφταναν οί παναγυριώτες, έδεναν κάτω άπ' τά μουρέλα τά γαιδουράκια και θυμίζαν ζωόπανήγυρη στο "Αρκαλοχώρι. Κρεμούσαν τους ντουρβάδες στις διχάλες των δέντρων, απλωναν τις πατανίες τις πολύχρωμες κι ό τόπος έπαρωνε πανηγυρική όψη, καθως τά δντρα φορούσαν δλα γιορτινά γιορτάνια.

Γύρισα με τή ματιά μου να δω ντουρβά να κρέματα στα μουρέλα, μά δέν άπάντησα κανένα. Πλησιάζα να φτάσω τους πρώτους φράχτες των περιθολιών. "Ένα σιγατό άεράκι έπαίζει τήν άρπα τής άνοιξιάντικης όμορφιάς και εχύνουνταν όλοϋθε νότες γλυκού ναουριστικοϋ τραγουδιοϋ.

Η καρδιά μου ήταν γιομάτη λιανοντέρτια, τά θλέφαρα θάραιναν κι ό νοϋς μου στα γρήγορα φάλασε στο ζωντανό εκείνο πανηγύρι του 1960. Δέν ξέρω άν ήμουν ζύπνιος ή άν όνειρευόμουν, μά θαρώ πώς οί μελωδίες πού άκούγα ήταν συνταιριασμένες με κάτι ρατοτραγουδα και μελωδίες πού άλλοτε είχαν ξαναγορηίσει τ' αυτιά μου. Πότε μου φαινόταν πώς άκούγα τήν μαντόλα του Στέλιου άπό τήν Κάτω Βιάννο να κλαίει, άλλοτε πάλι τό μουζούκι του Γιάννη Κονσολάκη να παίζει άσιγη και να τόν συντροφεύει πότε ή βιολόλυρα του Όμορφονιοϋ και πότε του Χαριτάκη.

Δρασκέλυσα τόν καταπότη πού κελάρυζε τό δροσσονέρι τής Φλέγας.

Πήδηξα τό λιθοντούθαρο τ' αλόγυρου τής έκκλησιιάς. Πήγαυοτα ής έκκρη, γιατί μου φαινόταν πώς κάτι σκιές πιασμένες χέρι χέρι ήθελαν να τους διακόψω. Στην κουντούρα, αν πρόσεξα καλά, κρατούσε ό Άγγούρης και πρώτος έσερνε τό χορό ό Πατερογιάννης, ένδ ή γυναίκα του του τραγουδία: «Χόρευε Πατεράκη μου, παπούτσα μή λυπάσαι...». Πό πέρα παραμέρισα για να περάσει ό Χριστουδούλης ό ντουκιάτζης πού κρατούσε στα δάχτυλά των χεριών του πέντε φυτζάνια καφέδες παναγυριώτικους. Κοιτούσα σύντομα τσι χαγιτιά και τά γιογούμια πού σιγούθραζαν στις πρόχειρες πιροστίες. "Έσαυρα ως τήν έκρη του φράξη, μοιράστηκα με κάποιο πατανία και έκαστα να χαζεύω τά νιάτα πού δύναναν τώρα τόν παρνον σε ένα φέλι κικιστό και γρήγορο. Παρρακολουθούσα τά πρώτα τιθίσιματα τσι άγάφω, τήν κλεφτή ματιά, τό έρωτικό άγκάλιασμα, πού δλα αυτά θα κατέληγαν σε όνειρο άτάξιες, σε μέθη και σε άγάπη, κάτω από τό

φως του λουξ πού κρέμονταν στη χαρουπιά ή σε κλεφτά ξεγλιστρήματα πίσω από τις μυρτιές και τους κασικρεβάτους.

"Απροσδόκητα συνέθη κάτι τό καταπληκτικό κι άφάνταστο. Κάποιος άνθρωπος προχώρησε σιγά σιγά από τους ίσκιους και στάθηκε μπροστά μου. "Ως φαίνεται, παραφύλαγε. Μοϋ 'πε ξερά τούτα τά λόγια: «Αυτή ή γής είναι δική μου, να φύγεις, δέν είναι πια δική σας. "Έδω να μην ξαναχορέψει ποδάρι». Κάποιο άόρατο δικοπο μαχαίρι σαν να μου μπήξαν στην καρδιά και ένιωθα τόσο πόνο πού μου ρχονταν να θρυχηθώ σαν λιοντάρι πού τό κατασπαράζουν. "Όμως δέν είχα συνέθει άκόμη άπό τό λήθαργο τ' όνειρου και άθελά μου υπάκουσα. "Έκανα να φύγω κι άντιλήθηκα τις πικρασταχίες πού κρέμασαν άμειώσως λυπημένα τις κεφαλές τους. "Έσαυρα ίσα στη χαρουπιά, για να χτυπήσω τό καρμινάκι και να διαμαρτηθώ γι' αυτόν πού ήθελε να μου χαλάσει τ' όνειρο και τό πανηγύρι μαζί. Τή θρηκή πηγως κομμένη... Τ' όρθοκίνητο τώρα έστριβε τή στροφή τής Φλέγας. Στην καρότσα του ήταν φοτωμένα, τό ένα πάνω σο' άλλο, άνθρωποι, ζωά, πράγματα κιώθια με ποτά, καρέκλες και ότι άλλο χρειαζούμενο για τόν ξεσηκαμωτό παναγυριοϋ. Παοραζαλισμένος άκόμη άπ' τ' όνειρο

ακούμπησα σε ένα όρθολίτι και περιμένα να φορτώσει άμάξι και να ξεφράσσουν οί ντουκιάτζηδες τις πρματίες τους. Τό αυτοκίνητο σταμάτησε κοντά μου και κάποιος μ' ένα σκαπετάκι έδεσε γρήγορα μιά κόφα και άνέθεσε πάλι. Περιμένα να κατεβούν και οί άλλοι, μά δέν κατέβαινε κανείς. "Όλοι τραβούσαν για τους μαγαντζέδες. Γιομάτος δάκρυα στα μάτια ρώτησα κάποιον διαστική. — "Έεε, δε θα κατεβήτε δω να κάμομε τό πανηγύρι. — "Όχι, έμεις δε πάμε στους μαγαντζέδες. — Γιάντα, πρώτα δέν έγγεν τούσατε έδω καλά; — Ναι, μά έδα άλλάξαν τά χρόνια. Πολιτισμός, παιδί μου — εξέλιξη — πρόδος, πώς να σε τό πώ. Μην ξανοίγεις τά παλιά τά χρόνια, πάνε εκείνα. Στο άκουσμα τής λέξης πολιτισμός ξεψύχησε κυριολεκτικά τ' όνειρο μου και θάφτηκε έδω σε αυτό τόν τόπο, πλάι στο γραφικό αυτό έθιμο του πανηγύρι πού είναι μαγεμένο τόσα χρόνια και δε λέει να άναστήθει.

Μιά άπορία όμοια με έμεινε πιά, λέτε να χει δίκιο; "Όπου περνατά πολιτισμέτα ό ουρανε, μην τό δεχτείς και γής μην τό θαστάξεις.

ΘΕΟΔΟΣΑΚΗΣ Γ.

10 του Μάρτη 1977 Νεάπολις — Κοζάνης

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

Αρχίζομε από σήμερα τήν παράθεση στοιχείων πού θα μās δείξουν τήν κίνηση των ύπηρεσιών πού λειτουργούν στην Έπαρχία.

Table with columns: Επωνυμία Σχολείου, Έγγραφέτες, 1969-70, 1976-77. Lists schools like Αγ. Βασιλίου, Αμιά, Αρβης, Ανώ Βιάννου, Κάτω Βιάννου, Βαχού, Καλαμίου, Κεφαλοδυσίου, Κρεβάτια, Λουτρακίου, Περβόλας, Πεύκου, Συκολόγου, Κάτω Σύμης, Χόνδρου, Ψαφής Φοράδας and their student counts.

Λειτουργεί επίσης τό Γυμνάσιο πού σε αυτό έχουν γραφτεί φέτος 215 μαθητές και μαθήτριες και τό Λύκειο με 163 μαθητές και μαθήτριες

Β' ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΒΙΑΝΝΟΥ "Ο Ύγειονομικός Σταθμός Βιάννου διαθέτει: 1) "Έξι (6) κρεβάτια άσθενών. 2) Έπιστημονικό προσωπικό, δηλαδή μιά γιατρό, μιά άσφα και μιά άδελφή νοσοκόμο. 3) Βοηθητικό προσωπικό από δύο (2) άτομα.

Κατά τή διάρκεια του έτους 1976 ό Ύγειονομικός Σταθμός λειτουργήσε με μόνιμο γιατρό μέχρι τήν 8.1976. Μετά τήν 1.8.1976 ως τήν 24.2.1977 έμεινε χωρίς μόνιμο γιατρό. Κατά τό διάστημα αυτό, δυό φο-

ρές τήν έβδομάδα έκτελούσε χρέη γιατροϋ ό κ. Τσαγκοκαράκης, γιατρός του Άγροτικοϋ Ίατρείου Πεύκου. "Έπί 40 ήμέρες άποσπάσθηκα στον Ύγειονομικό Σταθμό ό κ. Γιαμπουδάκης, γιατρός Άγιών Παρασκίων. Από έτος 1976 έμεινε πάλι τους έκάστωτε γιατρούς και τή μάια 8.850 λατρικές έξετάσεις, νοσηλεύτηκαν 53 άσθενείς μέσα στον Ύγειονομικό Σταθμό με 647 ήμέρες νοσηλείας. Δόθησαν 130 παραπεμπτικά για τό Βενιζέλειο Νοσοκομείο. "Έγιναν 191 έμβολιασμοί και 3 τοκετοί. Κατά τήν αίμνησία, πού έργετο άπό τό Κλητή, συνεέγειτο Αιμοδόσας κατά τόν Νοέμβριο 1976, προσφέρθησαν 24 αίμοδότες.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Φωνή βοώντος εν τη έρημω

Έπαινελημμένα έχουμε άπειυ θυνθεί, με σχετικά σημειώματά μας, σε διάφορες Κρατικές Υπηρεσίες — Νομαρχία, Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., Μ.Ο.Μ.Α. κλπ. — για ποικίλα θέματα που άπασχολούν τούς κατοίκους της Έπαρχίας Βιάννου. Είμαστε ύποχρεωμένοι σήμερα, με λίγη μας, να τονίσουμε ότι καμιά από τις παραπάνω υπηρεσίες

δεν καταδέχτηκε μέχρι σήμερα να δώσει μια κάποια απάντηση ή εξήγηση στα ερωτήματα ή τις άπορίες μας, παρά τόν γεγονός ότι τούς στέλνουμε τήν εφημερίδα μας. Γιατί άραγε γίνεται αυτό; Γιατί — και πάλι — τόση περιφρόνηση και άδιαφορία προς τήν Έπαρχία Βιάννου;

Γιά τή Δ.Ε.Η.

Στήν περιοχή του Κερατόκαμπου υπάρχει δίκτυο τής Δ. Ε.Η., που έχει επεκταθεί προς τή δυτικά στήν περιφέρεια Χόνδρου και έχει δοθεί ρεύμα στήν περιοχή «Κουτσουναρά». Τώρα τόν δίκτυο αυτό επεκτείνεται δυτικότερα, για να δοθεί ρεύμα στήν περιοχή «Τσουότσουρος». Τόν δίκτυο όμως περνά από τήν περιφέρεια του Χόνδρου «Λιμάνι», όπου υπάρχουν άρκετά σπίτια και οι κάτοικοι ζητούν να τούς παραχωρηθεί ρεύμα. Για να γίνει όμως αύ-

τό τούς ζητά ή ΔΕΗ ύπερογκα ποσά, που άδυνατούν να πληρώσουν.

Και τώρα τόν ερώτημα: Άφου τόν δίκτυο βασικά δέ γίνεται για τούς κατοίκους του «Λιμανίου» άλλά για τήν εξυπηρέτηση άλλης περιοχής, γιατί να πληρώσουν τήν αξία του δικτύου οι άνθρωποι αυτοί;

Πιστεύουμε πως ή Δ.Ε.Η. θα άναθεωρήσει τήν άπόφασή της και θα χορηγήσει ρεύμα με τούς ίδιους όρους που τόν χορηγεί και στις άλλες περιοχές.

Γιά τήν Κοινότητα Άνω Βιάννου

Κάτοικοι του Λουτρακίου παραπονιούνται για τόν σφράγιση και ραπού: Άφου ή Κοινότητα δεν εξεπλήρωσε τήν ύποχρέωσή της να φτιάξει τόν ύδραγωγείο του χωριού και άποχετευτικό δίκτυο, γιατί κλείνει τις κοινόχρηστες θύρες και αξιώνει τήν τοποθέτηση ρολογιών στα σπίτια που μπόρεσαν μέχρι

τώρα να θάλουν θύρες; Τόν Κοινοτικό Συμβούλιο άς επανεξετάσει τήν άπόφασή του να κλείσει τις θύρες στο Λουτρακί και άς φροντίσει για τήν εξυγίανση του χώρου Άχλαδούρα, όπου χύνονται άκάθαρτα νερά και άργότερα με τις ζέστες θα γίνει μολυσματική έστία...

Γιά τόν Κ.Τ.Ε.Α.

Ό Βαχός έχει έγκαταλειφθεί. Τόν μόνο λεωφορείο που περνά στις 11 π.μ. από τόν Ηράκλειο και στις 2 μ.μ. για τόν Ηράκλειο δεν εξυπηρετεί καθόλου. Δυό λύσεις μπορούν να δοθούν: Ν' άκολουθούν και τήν ύπόλοιπα λεωφορεία που διακινούνται στήν Έπαρχία, τήν ίδια διαδρομή ή από τή θέση Σελί (κοντά

στο Μνημείο) να κάνει στροφή προς τόν Βαχό και άντίθετα από τόν δρόμο Βαχού προς τόν Σελί.

Λίγη καλή θέληση και όλα μπορούν να γίνουν, άρκει να πρυτανεύσει ή σκέψη πως τόν αυτοκίνητο είναι για τήν εξυπηρέτηση τών ανθρώπων και όχι οι άνθρωποι για τήν αυτοκίνητα.

Η νοθεία του λαδιού

Σάν να μην έφταναν οι γνωστοί τρόποι για τή νοθεία του λαδιού με σπορέλαιο και νέα μέθοδος άνακαλύφθηκε, πολύ πιο έπιβλαβή για τή δημόσια ύγεια.

Πρόκειται για τή «μέθοδο νάυλον» που άποκαλύφθηκε από τήν Άγορανομία Άθηνών.

Σάν πρώτη ύλη χρησιμοποιείται σκόνη από σαπούνι που εισάγεται από τόν έξωτερικό με τήν αίτιολογία πως θα χρησιμοποιηθεί για τήν παρασκευή σαπουνιανών πολυτελείας ή άπορρυπαντικών.

Η «μέθοδος νάυλον» είναι πολύ διαδεδομένη σε χώρες τής Δυτικής Ευρώπης. Φέρει πολλά κέρδη και διαπιστώνεται πολύ δύσκολα. Χρέος τών Συνεταιριστικών Όργανώσεων τών έλαιοπαραγωγικών περιοχών να κινηθούν δραστήρια, για να ληφθούν από τή άρμόδια κρατικά όργανα όλα τή μέτρα για τήν άποκάλυψη τής νοθείας και τήν παραδειγματική τιμωρία τών νοθευτών. Για να προστατευτεί έτσι ή παραγωγή και να περιφρουρηθεί ή ύγεια του καταναλωτικού κοινού.

Τόν λαθρεμπόριο τής μπανάνας

Σέ καρτσάκια τής Άθήνας παρουσιάστηκαν μπανάνες τού έξωτερικού. Άπό έρευνα που έγινε άποδείχτηκε πως ή εισαγωγή τους έγινε λαθραία με τή μέθοδο τού δικαιώματος τών έπιδατάν να φέρουν μαζί τους μέχρι 10 κιλά. Η πώληση γινόταν σε ύψηλες τιμές κι

έτσι για τούς λαθρεμπόρους άξιζε τόν κόπο να ρισκοκινδύνεψουν. Οι Άρχες θα πρέπει να έντείνουν τις έρευνές τους, γιατί οι λαθρεμπόροι μπορεί να χρησιμοποιήσουν άλλο δρόμο για τήν πραγματοποίηση του σκοπού τους.

Συγκεντρώσεις παραγωγών

Σέ πολλά χωριά του Νομού μας, οι τοπικοί γεωπόνοι όργανώνουν συγκεντρώσεις τών παραγωγών με σκοπό τή συζήτηση διάφορων θεμάτων που τούς άφορούν.

Καλούμε τόν γεωπόνο που

παρακολουθεί τήν Έπαρχία μας να όργανώσει παρόμοιες συγκεντρώσεις σε δύο ή και περισσότερα χωριά, με τήν θεατικότητα πως πολλά έχουν να προσφέρουν στους παραγωγούς.

Νομαρχιακοί Σύμβουλοι

Στις 27 τού Φλεβάρη έγιναν εκλογές που ψήφισαν οι Κοινοτικοί Σύμβουλοι για τήν άνάδειξη Νομαρχιακών Συμβούλων. Στις 23 τού Μάρτη ή Έφορευτική Έπιτροπή τών εκλογών άνακοίνωσε όσους πέτυχαν. Για τήν Έπαρχία Βιάν-

νου εξέλεγε ή κ. Χαράλαμπος Μιχ. Δοριακής.

Βιαννίτες Νομαρχιακοί Σύμβουλοι εκλέγονται και σε άλλες Έπαρχίες. Στήν Έπαρχία Καβάλας πέτυχε ό συνεργιστικός μας Γεώργιος Σ. Κουφαλιτάκης.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΒΑΣΕΩΝ

Έπιτροπή κατά τών ξένων βάσεων στήν Έλλάδα από τόν στρατηγό Κουμανάκο, τόν κ. Παπαδοκίρα και τόν γιατρό κ. Παπαμαστοράκη έπισκέφθηκε τόν περασμένο μήνα τή Βιάννο.

Σέ σύντομη όμιλία του προς τούς κατοίκους ό στρατηγός Κουμανάκος τόνισε πως οι ξένες βάσεις στή χώρα μας και ιδιαίτερα στήν Κρήτη άποτελούν έθνικό κίνδυνο και δεν εξυπηρετούν τήν άμυνα τής χώρας. Άντίθετα άποτελούν θανάσιμο κίνδυνο, γιατί σε περίπτωση γενικότερου πολέμου κάθε βάση θα 'ναι και έμμεσος

στόχος που θα κτυπήσει ό άντίπαλος.

Σέ περίπτωση δε τοπικού πολέμου και ιδιαίτερα με τούς Τούρκους, που οι σχέσεις μας τή τελευταία χρόνια θρίσκονται σε όξύτερα, ό Στρατηγός έπτε πως οι ξένες βάσεις όχι μόνο δεν πρόκειται να μάς προσφέρουν βοήθεια, άλλά και θα άποτελέσουν έμπόδιο για τήν άπόκρουση μιάς τυχόν εισβολής.

Χρέος λοιπόν του Κρητικού λαού άλλά και όλων τών Έλλήνων να έντείνουν τόν άγώνα τους για τόν διώξιμο τών ξένων βάσεων από τή χώρα μας.

Η ΓΕΩΤΡΗΣΗ «ΦΟΝΙΑΛΑ»

Γράψαμε σε προηγούμενο φύλλο τών «Β.Ν.» ότι τέλειωσε ή γεώτρηση Άρδης στή θέση «Φονιαλά», που τελικά διαπιστώθηκε πως ή άπόδοσή της φτάνει τή 150 κ.μ. τήν ώρα.

Όλοι οι παραγωγοί τής γύρω περιφέρειας περίμεναν, με ιδιαίτερη χαρά, ότι ή γεώτρηση θα 'μπαινε σε λειτουργία άμέσως και πολύ θα βοηθούσε στήν παραγωγή που έχει μεγάλη άνάγκη από νερό και ιδιαίτερα φέτος με τήν πολύ χαμηλή βροχόπτωση.

Όπως μάς πληροφορούν όμως, ή γεώτρηση σφραγίστηκε και ποιός ξέρει πότε θα αξιοποιηθεί.

Μαζί με όλους τούς παραγωγούς τής περιοχής Άρδης ύψώνουμε φωνή διαμαρτυρίας για τόν τρόπο αντιμετώπιζονται τέτοια θέματα. Γίνονται υπεράνθρωπες προσπάθειες και καταβάλλονται τεράστια ποσά για να μεταφερθούν σταγόνες νερού από άπόσταση 7, 8 ή και 10 χιλιομέτρων, και βρίσκουμε νερό στήν άκρη τών περβολιών και τόν άφήνουμε να κοιμάται;

Οι άρμόδιοι άς κινηθούν για τήν άμση λειτουργία τής γεώτρησης «Φονιαλά», γιατί ή παρατέρα άδιαφορία τους μόνο έγκληματική μπορεί να χαρακτηριστεί.

Άλπτοτουρισμός

Τήν ήμέρα τής κηδείας του Δ. Παπαμαθαιακάκη στήν Άνω Βιάννο, όταν γύριζαν από τόν νεκροταφείο οι συγγενείς και φίλοι του νεκρού με έπικεφαλής έξι ιερείς, συνάντησαν έξω από τόν εργοστάσιο Τσαγκουρή νεαρό ζευγάρι.

Ό νεαροί σταμάτησε στή μέση του δρόμου και με χυδαίες και άκατονόμαστες φράσεις έρχισαν να θρίξει τούς ιερείς. Με έπέμβαση τής άστυνομίας πιάστηκαν και παραπέμφθη-

καν στον Εισαγγελέα Ηρακλείου. Τήν επομένη έγινε δίκη και καταδικάστηκαν σε 35 μέρες φυλάκιση. Στήν άνάκριση που έγινε διαπιστώθηκε πως ό νεός ήταν από τή Σητεία και ή κοπέλλα από τόν Καναδά. Αυτή είναι μία πλευρά του τουρισμού που χρόνο με τόν χρόνο αύξάνει στο τόπο μας και προχωρεί ως τόν τελευταίο χωριό με τις έπιπτώσεις του. Οι άρμόδιοι κρατικοί παράγοντες άς βγάλουν τή συμπεράσματά τους.

Ζητούμε συγγνώμη από τούς άναγνώστες μας, γιατί, για λόγους άνώτερους από τή θέλησή μας, καθυστέρησε λίγο ή άποστολή τών «Β.Ν.»

Έπνευμιζούμε, για όσους τυχόν δεν τόν πρόσεξαν, ότι άποφασίσαμε και προγραμματίσαμε για φέτος, εκτός από τή κανονικά φύλλα τών «Β.Ν.» να εκδώσουμε δύο άκόμη: Ένα άφιερωμένο στο πρόσωπο που έχει προβάλει άρκετά τήν Έπαρχία μας: ΤΟ «ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΝΑΤΛΑΚΗ, ΤΟ ΔΙΑΒΑΤΗ». Και τόν δεύτερο στο σοβαρότερο από τή προβλήματα που άντιμετωπίζει ή Έπαρχία μας: ΤΟ ΝΕΡΟ. Για τόν πρώτο καλούμε όλους όσους έχουν στοιχεία για τόν Κονδυλάκη, κατά προτίμηση άνέκδοτα μέχρι σήμερα, να μάς τή στείλουν. Περιμένουμε όμως και κάθε άλλη έργασία σχετική με τόν μεγάλο πεζογράφο τής Βιάννου, που είναι ένας από τούς καλύτερους συγγραφείς τής νεοελληνικής λογοτεχνίας. Σ' αυτό φυσικά τόν ζήτημα έλπίζουμε στή βοήθεια και συνεργασία όχι μόνο τών Βιαννιτών, άλλά και κάθε άλλου ανθρώπου τών γραμμάτων μας που θα ήθελε να συντελέσει στήν πληρωμένη παραγωγή του τιμητικού για τόν Κονδυλάκη φύλλου μας. Τόν τιμητικό αυτό φύλλο θα βγει σε σχήμα περιοδικού 17,5 Χ 25. Για τόν δεύτερο καλούμε όλους όσους μπορούν να μάς βοηθήσουν για μία ύδρολογική μελέτη τής Έπαρχίας. Κι άκόμη μελέτες για τή σωστή αξιοποίηση τών έπιφανειακών νερών που υπάρχουν στήν Έπαρχία και μελέτες γύρω από τή δυό μεγάλα φράγματα που μπορούν να γίνουν στήν Έπαρχία, τού Χόνδρου και τής Άρδης. Περιμένουμε ιδιαίτερα συνεργασίες από τούς γεωπόνους, μηχανικούς μα και από κάθε άλλον που μπορεί να μίν είναι Βιαννίτης, κατέχει όμως στοιχεία που θα μάς φανούν χρήσιμα με τή βεβαιότητα ότι προσφέρει μία μεγάλη ύπηρεσία σ' ένα τόπο που τήν έχει άνάγκη.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ
Όλοι από τούς Βιαννίτες που μένουν στο Ηράκλειο έπιθυμούν τήν άνασούσταση του Συλλόγου Βιαννιτών «Ό Πατούχας». Όσοι συνεταρξιώτες έπιθυμούν να παραδώσουν λάδι μπορούν να συνηνοήσουν τόν Συνεταιρισμό Άνω Βιάννου που τή διαχειρίζεται για τήν ήμέρα που γίνεται ή παραλαβή του.

ΕΚΔΟΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ
Στό Ηράκλειο εκδίδεται από τόν Φυσικό κ. Έλευθ. Πλατάκη περιοδικό με τίτλο ΚΡΗΤΟΛΟΓΙΑ
Έχουν εκδοθεί τρία τεύχη και τυπώνεται τόν τέταρτο.
Α' τεύχος (Ίουλ. — Δεκ. 1975) σελ. 208
Β' τεύχος (Ίαν. — Ίουν. 1976) σελ. 216
Γ' τεύχος (Ίουλ. — Δεκ. 1976) σελ. 200
Τιμή κάθε τεύχους δρχ. 200
Όσοι έπιθυμούν να έχουν τή τεύχη μπορούν να γράψουν στον κ. Έλευθ. Πλατάκη, όδός Θ. Διακόπου 14, Ηράκλειο, τηλέφ. (081) 221.856.

Νέο Καφενείο
ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΔΟΡΙΑΚΗ
Στό Ηράκλειο, Όδός Μανουσολιάννη (Άπέναντι άποθήκης παπουτσιών Φουντουλάκη)

ΟΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ
Τέλειωσαν πιά όριστικά οι έλιές για φέτος. Στο τέλος τους και οι ντομάτες. Όσο για τήν παραγωγή τών μπανανών, παρά τόν γεγονός ότι παρατηρείται όλο τόν χρόνο, από τόν Άπρίλη κι έπειτα είναι άρκετά άυξημένη. Σε όργανο βρίσκονται αυτό τόν μήνα όλες οι οικογένειες, για να έτοιμάσουν τήν περβολία που φυτεύουν τή κρεμώδεια, τις πατάτες, τις κολοκυθίες και τις άγγουριές, κι άργότερα μπάμιες, μελιτζάνες, πιπεριές κ.ά. όχι για έξυπηρέτηση τών άναγκών τής οικογένειας.

ΑΠΟΦΑΣΗ Ε.Ο.Τ.
508548/24.2.1977
Με τήν παραπάνω άπόφαση τού Ε.Ο.Τ. χορηγήθηκε πίστωση 180.000 δρχ. μέσω τού Νομαρχιακού Ταμείου Ηρακλείου, για τή βελτίωση του δρόμου από Κάτω Σύμη έως Κούα Βούση (Έρεβ' Έρημ' και Άφροδίτης).
Ο ΚΑΙΡΟΣ
Πολύ έλαφρός ό χειμώνας φέτος. Βρισκόμαστε στα μέσα τής άνοιξης μ' έλάχιστες έλιπιδες άλλης βροχής. Μα κι αν βρέξει, μόνο για τή χόρτα θα 'ναι κι όχι για τόν πότισμα τών δένδρων. Γι' αυτό προβλέπεται πως τή δέντρα πολύ θα στενοχωρηθούν φέτος και ιδιαίτερα αυτά που δεν υπάρχει καμιά δυνατότητα για να ποτιστούν.
Με τή λίγη βροχή που έβρεξε στις 20 τού Μάρτη οι βροχόπτωσης έφτασε στα 0,37.

Διαβάζετε και διαδίδετε τή ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ είναι ή φωνή τής Έπαρχίας

ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΚΑΤΣΑΡΑΚΗ
ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ
Χειρουργός — Όδοντίατρος
Πού μόνιμα έγκαταστάθηκε στο Ηράκλειο, δέχεται στο όδοντιατρείο της, Μαλικούτη 4, τηλέφωνο 224.378, άπέναντι στο ξενοδοχείο «Άτλαντίς» από 9 π.μ. μέχρι 1 μ.μ. και τούς άσφαλισμένους τού Ι.Κ.Α. στα ίατρεία τού Ίδρύματος από 3-7 μ.μ.